

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

Azərbaycan Respublikası
Təhsil Nazirliyinin orqanı

22 oktyabr 2021-ci il
№40 (8948)

www.muallim.edu.az
muallim@edu.gov.az

Prezident İlham ƏLİYEV

**Bundan sonra mən Zəngilana
gələndə zəngilanlılar
“Xoş gəlmisiniz” deyəcəklər**

- Xoş gəlmisiniz Zəngilana. Uzun fasilədən sonra - 27 il erməni işğalından sonra artıq Zəngilan Vətəne qayıtdı, qayıtdıq. Şanlı Ordumuz qəhrəmanlıq göstərərək Zəngilan şəhərini və bir neçə kəndi məhz düz bir il bundan əvvəl işğalçılardan azad etdi və beləliklə, 27 illik işğala son qoyuldu. İndi mən “Xoş gəlmisiniz” deyirəm, çünki mən sizi dəvət etmişəm ki, bu gözəl tarixi birlikdə burada qeyd edək. Amma bundan sonra mən Zəngilana gələndə zəngilanlılar “Xoş gəlmisiniz” deyəcəklər.
- Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Biz torpaqlarımızı onların canı-qanı bahasına işğalçılardan azad etmişik. Şəhid olmuş hər bir insan, gənc bizim ürəyimizdə, Azərbaycan xalqının ürəyində əbədi yaşayacaq.

- Bu, hamımızın qələbəsidir, Azərbaycan xalqının qələbəsidir. Çünki xalqımız işğal dövründə öyilmədi, vəziyyətlə barışmadı, öz doğma torpaqlarını unutmadı. Hətta bu torpaqları görməyən gənclər də bu torpaqların azad edilməsi eşqi ilə yaşamışlar və ölümə gedən də məhz onlar oldu. Birinci sırada gedən məhz o uşaqlar idi ki, işğaldan sonra dünyaya gəliblər və bəlkə də işğal dövründə onların 5-10 yaşları var idi. Yəni, bu, onu göstərir ki, xalqımız müqəddəs Zəfər gününü gözləyirdi, bütün çətinliklərə, əzab-əziyyətlərə baxmayaraq, bu günü gözləyirdi və inanırdı ki, bu gün gələcək və biz də, sadəcə olaraq, bütün xalqımızı səfərbər etmək, gəncləri vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə etmək üçün söylər göstərdik.

**Bu torpaqları görməyən
gənclər də bu torpaqların
azad edilməsi
eşqi ilə yaşamışlar və
ölümə gedən də
məhz onlar oldu**

“QARABAĞDA quruculuq işlərinə fayda verməyə hazırım”

Məlumdur ki, qloballaşan dünyanın çağırışlarına cavab verən ali təhsil sisteminin formalaşdırılması hər bir ölkənin beynəlxalq rəqabətliyi təmin olunmasında mühüm faktorlardan hesab olunur. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 16 noyabr 2018-ci il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliyi artırılması üzrə

Dövlət Proqramı” ali təhsil sisteminin yeni və müasir inkişaf istiqamətlərinin, strateji hədəflərinin müəyyən edilməsi baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Belə ki, bu proqramın həyata keçirilməsi gənclərə həm elmi tədqiqatlarla məşğul olmaq, həm də təhsildə fasiləsizlik prinsipini gerçəkləşdirmək baxımından əlavə imkanlar yaradır. Dövlət Proqramına mürciət edən, proqramın verdiyi imkanlardan yararlanaraq öz tədqiqatçılıq sərişə

BU SAYIMIZDA

“Unudulmaz tarix”

Məktəblilər əllərində tutduqları plakat, şəkil və bayraqlarla terror törədilən məkana yürüş edib. Gəncə şəhərində amansız terror nəticəsində həlak olanların xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad edilib, hadisə yerinə gül dəstələri qoyulub. Sonda uşaqlar səmaya Gəncə terroru nəticəsində şəhid olan körpələrin, məktəbli uşaqların xatirəsinə ağ şarlar uçurub.

səh.2

Peşə “səması”nda
DRONlar

Azərbaycanda peşə təhsili öz tarixində tamamilə yeni və fərqli inkişaf mərhələsindədir. Mütəmadi olaraq yeniliklərlə müşahidə edilən peşə təhsili ötən həftə də diqqət mərkəzindəydi. Belə ki, İsmayilli Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinə məxsus təlim təsərrüfat sahəsində pilotsuz uçuş aparatları bu dəfə Azərbaycan torpaqlarına hələlik sadəcə su, əslində isə suya qarışmış bolluq, bərəkət, inkişaf və tərəqqi səpmək üçün səmaya qaldırılmışdı.

səh.5

Qızıl medalı
Vətənimizə gətirdim

Əzəli Azərbaycan torpağı olan Qarabağın erməni işğalından azad edilməsi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər Ordumuzun qazandıqı Qələbə münasibətilə xalqımızı bir daha təbrik edirik... Məqsədim dünya çempionu və dünya çempionluğu kəmərinə sahib olmaq idi. Və bu istəyimə, arzuma çatdım.

səh.16

→Ardı səh.7

Partlayıcı hərbi sursat və minalar

Oktyabrın 15-də UNICEF, Təhsil Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) arasında Partlayıcı Sursatların Təhlükəsinə dair Maarifləndirmə (PSTM) sahəsində tərəfdaşlığın 2022-ci ilədək genişləndirilməsi məqsədilə Birgə Fəaliyyət Planı imzalanıb.

İmzalanma mərasimində UNICEF tərəfindən Avropa İttifaqının maliyyə dəstəyi, ANAMA və Təhsil Nazirliyinin tərəfdaşlığı əsasında

Təhsil Nazirliyi, Avropa İttifaqı, ANAMA və UNICEF birgə proqrama başlayır

Qarabağ bölgəsi və ətraf ərazilərdə Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsindən zərər çəkmiş uşaq və ailələrə dəstək məqsədilə Birgə Fəaliyyət

Planının təqdimatı olub.

Bildirilib ki, müharibənin partlayıcı qalıqları və minalar münaqişənin təsirində məruz qalmış bölgələrdə ya-

şayan ailələr üçün ən böyük təhlükələrdən biri olaraq qalmaqdadır. Proqramdan təxminən 20000 uşaq daxil olmaqla 100000 insanın faydalanaca-

ğı gözlənilir. Avropa İttifaqının təqdim etdiyi humanitar maliyyə dəstəyini sayəsində bu proqram uşaq və ailələrin maarifləndirilməsinə töhfə verəcək. Proqram çərçivəsində partlayıcı sursatların təhlükəsinə dair müxtəlif maarifləndirici tədbirlərin, o cümlədən ehtiyacların qiymətləndirilməsi, məlumatlandırıcı materialların hazırlanması, icma və məktəb əsaslı fəaliyyətlərin həyata keçirilməsi nəzərdə tutulur.

“Unudulmaz tarix”

Oktyabrın 15-də Təhsil Nazirliyinin dəstəyi, Gəncə Şəhər Təhsil İdarəsi, Bakı şəhəri 3 nömrəli Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzi və Gəncə Şəhər Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin birgə təşkilatçılığı ilə “Unudulmaz tarix” adlı tədbir keçirilib.

Tədbirin məqsədi ötən ilin oktyabr ayında Gəncə şəhərində baş verən terror hadisələrini ictimaiyyətin diqqətinə çatdırmaq, həlak olanların əziz xatirəsini yad etməkdən ibarət olub.

Tədbirdə Təhsil Nazirliyinin Məktəbdənkənar fəaliyyətinin təşkili şöbəsinin sektor müdiri Qeyrət Şirəliyev, Gəncə Şəhər Təhsil İdarəsinin

müdiri Anar Qədiməliyev, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Adil Tağıyev, Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin rektoru İbrahim Cəfərov, Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsinin müdiri Vasif Cənnətov, Gənclər və İdman Baş İdarəsinin mü-

diri Həmid Nəsirov, təhsil işçiləri, Bakı şəhəri 3 nömrəli Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzi və Gəncə şəhər Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin dərnək rəhbərləri və üzvləri, ümumtəhsil məktəblərinin direktorları və KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları Gəncə şəhərində ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə ucaldılmış abidəni ziyarət edib, önünə gül dəstələri qoyub.

Daha sonra məktəblilər əllərində tutduqları plakat, şəkil və bayraqlarla

Məktəblilər Gəncə şəhərində terror törədilən məkana yürüş ediblər

terror törədilən məkana yürüş edib. Gəncə şəhərində amansız terror nəticəsində həlak olanların xatirəsi 1 dəqiqəlik sükutla yad edilib, hadisə yerinə gül dəstələri qoyulub.

Tədbirdə 3 nömrəli Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzi və Gəncə Şəhər Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzinin dərnək üzvləri ədəbi-bədii kompozisiyalarla çıxış edib, uşaqların ifasında vətənpərvərlik mövzusunda şeir və mahnılar səslənib.

Sonda uşaqlar səmaya Gəncə terroru nəticəsində şəhid olan körpələrin, məktəbli uşaqların xatirəsinə ağ şarlar uçurub.

Təhsil naziri BMT-nin rezident əlaqələndiricisi ilə görüşüb

Təhsil sahəsində əməkdaşlığın cari vəziyyəti və əməkdaşlıq perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb

Oktyabrın 19-da təhsil naziri Emin Əmrullayev Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Azərbaycan Respublikasındakı Nümayəndəliyinin yeni təyin olunmuş rezident əlaqələndiricisi Vladanka Andreyeva ilə görüşüb.

Görüşdə Təhsil Nazirliyi ilə BMT-nin ölkəmizdəki Nümayəndəliyi arasında təhsil sahəsində əməkdaşlığın cari vəziyyəti və mümkün əməkdaşlıq perspektivlərinə dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Hacıqabul, Neftçala, Saatlı, Sabirabad, Salyan və Şirvan sakinlərinin onlayn qəbulu keçiriləcək

Təhsil naziri Emin Əmrullayev 29 oktyabr saat 16:00-da Hacıqabul, Neftçala, Saatlı, Sabirabad, Salyan rayonlarının və Şirvan şəhərinin sakinlərini video-bağlantı vasitəsilə qəbul edəcək. Qəbulda həmin şəhər və rayonlarda müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlər də iştirak edə bilərlər.

Qeyd olunan bölgələrin sakinləri 20-27 oktyabr (səhər 18:00-dək) 2021-ci il tarixlərində Təhsil Nazirliyinin Çağrı Mərkəzinin 146-1 nömrəli telefonuna (yalnız iş

günləri və saatları ərzində) zəng etməklə və ya elektron müraciət (<https://portal.edu.az>; <https://edu.gov.az/az/-contact>) ünvanlamaqla videoqəbula yazıla bilərlər.

Vətəndaşlar videoqəbulun keçirildiyi otağa qəbula yazılanlar siyahısı və şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlər əsasında buraxılacaqlar. Qəbulun keçirildiyi yerdə müvafiq sanitariya-gigiyena normalarına əməl olunmalıdır. Videoqəbulda bir müraciətlə bağlı eyni vaxtda birdən artıq şəxsin iştirakına icazə verilmir.

Əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib

Oktyabrın 21-də təhsil naziri Emin Əmrullayev Venesuela Bolivar Respublikasının ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Kristofer Alberto Martinez Berroteran ilə görüşüb.

Görüş zamanı Təhsil Nazirliyi ilə Venesuela Bolivar Respublikası arasında təhsil sahəsində mümkün əməkdaşlıq perspektivləri müzakirə edilib.

Həmin gün təhsil naziri Emin Əmrullayev Asiya İnkişaf Bankının Azərbaycanı nümayəndəliyinin rəhbəri Kandis MakDeyqan ilə də görüşüb.

Təhsil Nazirliyi ilə Asiya İnkişaf Bankı arasında peşə təhsili sahəsində əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri görüşün müzakirə mövzusu olub.

Şagirdlər arasında sağlam rəqabət

VI Respublika fənn müsabiqəsinin qalibləri mükafatlandırılıb

Oktyabrın 16-da VI Respublika fənn müsabiqəsinin qaliblərinin mükafatlandırılması mərasimi keçirilib.

Mərasimdə təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, Təhsil İnstitutunun və Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin əməkdaşları, şagird və valideynlər iştirak ediblər.

Tədbir Azərbaycan Respublikasının Dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayıb.

Giriş nitqi ilə çıxış edən Təhsil Nazirliyinin Lisey, gimnaziya və özəl ümumi təhsil müəssisələri ilə iş sektorunun müdiri Fuad Qarayev fənn müsabiqələrinin keçirilməsinin məqsədi barədə danışıb. Fuad Qarayev deyib ki, əsas məqsəd istedadlı uşaqların aşkar olunması, şagirdlər arasında sağlam rəqabət mühitinin yaradılması, aşağı sinif şagirdlərinin müxtəlif fənlərə olan marağının artırılması, onlarla məqsədyönlü işlərin aparılmasıdır.

Tədbirdə çıxış edən təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov ölkəmizdə istedadlı uşaqların müəyyənləşdirilməsi, onların akademik potensiallarının inkişaf etdirilməsi istiqamətində görülən işlərdən söz açıb. Şagirdlərimizin öldə etdikləri uğurlardan danışan nazir müavini bildirib ki, beynəlxalq yarışma qaliblərinin ali təhsil müəssisələrinə müsabiqədən keçərək qəbulu məktəbləri olimpiadalarda iştirakı daha da stimullaşdırır.

Firudin Qurbanov çıxışının sonunda qalibləri təbrik edərək onlara uğurlar arzulayıb.

Daha sonra Təhsil İnstitutunun direktoru Rüfət Əzizov qarşıda duran hədəflər və istedadlı şagirdlər barəsində aparılacaq tədqiqatlardan söz açaraq qaliblərə uğurlar arzulayıb.

Tədbirdə beynəlxalq olimpiada qaliblərinin təbrik videoçarxı nümayiş olunub.

Daha sonra müsabiqə qaliblərinə diplom, medal və hədiyyələr təqdim edilib.

Innovativ yanaşmalar tədrisin keyfiyyət təminatı

STEAM Mərkəzi Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetində (ADPU) STEAM Mərkəzinin açılışı olub. Açılış tədbirində ali təhsil müəssisəsinin və Təhsil İnstitutunun rəhbərliyi, müəllimlər, tələbələr iştirak ediblər.

ADPU-nun rektoru, professor Cəfər Cəfərov çıxış edərək mərkəzin açılışını təhsilin məzmun və keyfiyyətə yaxşılaşdırılması yolunda əlamətdar hadisə kimi qiymətləndirib: “Pedaqoji Universitet olaraq müəllim hazırlığı sahəsində beynəlxalq trendlər daim izlənilir və innovativ yanaşmaların, tədrisin keyfiyyət təminatının daha da gücləndirilməsi istiqamətində ardıcıl işlər aparılır”.

Bildirilib ki, ADPU-da 13 nəfərdən ibarət STEAM şurası təsis edilib. Bununla yanaşı, Təhsil İnstitutunun dəstəyi ilə STEAM laboratoriyası qurulub və geniş həcmli STEAM avadanlıqları ilə təchiz edilib. Artıq tədris proqramında STEAM fənni də mövcuddur. Bu fənni tədris edən bir qrup müəllim Təhsil İnstitutunun STEAM-a dair təlimlərində iştirak edib və sertifikatlarla təltif olunub.

Təhsil İnstitutunun direktoru Rüfət Əzizov öyrənmədə müasir yanaşmaların təbiiqinin vacibliyini vurğulayıb. Bildirib ki, institutun da dəstəyi ilə belə bir mərkəzin yaradılması

xüsusən texniki və təbiət fənləri üzrə yeni nəsil müəllim hazırlığı işinin keyfiyyət və praktikliyinə yönəlmiş məqsədyönlü tədbirdir.

ADPU-nun fizika fakültəsinin dekani, dosent Arzu Daşdəmirov qeyd edib ki, 2020-ci ildə fakültənin eksperimental qrupunun III və IV tədris ili tələbələrinin ümumilikdə 50 nəfəri STEAM üzrə “Engenring for Kids” şirkətində təlimlərdə iştirak edib və beynəlxalq sertifikatlarla təltif olunub.

Vurğulanıb ki, fizika fakültəsinin magistr mövzularında və kurs işlərində STEAM-a dair mövzular geniş yer tutur.

Vətən müharibəsi iştirakçısı olan təhsil işçiləri ilə görüş

Oktyabrın 21-də Abşeron rayonu və Sumqayıt şəhəri üzrə 44 günlük Vətən müharibəsində döyüşən təhsil işçiləri ilə görüş keçirilib. Görüşdə təhsil nazirinin müavini Muxtar Məmmədov, Sumqayıt və Abşeron üzrə Vətən müharibəsində iştirak edən 11 təhsil işçisi, Abşeron rayonu Masazır kənd 5 nömrəli tam orta məktəbin riyaziyyat müəllimi, şəhid Qoşqar Ömərrovun atası Səxavət Ömərrov iştirak ediblər.

Görüşün məqsədi Zəfər Günü ilə bağlı müharibədə iştirak edən təhsil işçilərinə diqqət, təhsil işçilərinin Zəfərin öldə olunmasında rolunun vur-

ğulanması, onlarla görüşün gənclərə stimül verməsi və vətənpərvərlik hissələrinin aşılınması olub.

Əvvəlcə Xırdalan şəhəri 3 nömrəli tam orta məktəbin adını daşdığı, I Qarabağ döyüşlərində şəhid olmuş Bəxtiyar Cəfərovun büstünün önünə gül dəstələri düzülüb.

Qonaqlar məktəbdə yaradılan şəraitlə tanış olub, kimya, fizika laboratoriyalarında, STEAM otaqlarında keçirilən dərsləri izləyiblər.

Vətən müharibəsi iştirakçısı olan təhsil işçiləri ilə görüş Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçən Vətən müharibəsi

şəhidlərinin əziz xatirəsini 1 dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb.

Təhsil nazirinin müavini Muxtar Məmmədov çıxış edərək gənclərin vətənpərvər ruhda yetişməsində məktəblərin, müəllimlərin rolundan danışdı. Yaşanılan şanlı tarixin, qazanılan zəfərin ümumi təhsil müəssisələrində tədrisinin vacibliyinə toxunan nazir müavini təhsil ocaqlarında qazılarda müttəmədi görüşlərin təşkilinin əhəmiyyətinə diqqət çəkdi.

Muxtar Məmmədov çıxışının sonunda Vətən müharibəsində iştirak edən təhsil işçilərinə təşək-

kür edib və onlara uğurlar arzulayıb.

Daha sonra döyüşlərdə iştirak edən təhsil işçiləri çıxış edərək xatirələrini bölüşüb, onlara göstərilən diqqət üçün təşəkkürlərini ifadə ediblər.

Görüşdən sonra tədbir iştirakçıları Xırdalan şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbin heyətində Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin, IDEA İctimai Birliyi və Regional İnkişaf İctimai Birliyinin (RİİB) dəstəyi ilə həyata keçirilən "Zəfərdən yaşıl düşüncəyə" adlı ağacəkmə aksiyasında iştirak edib, məktəbin həyətini sahasında ağac əkiyələr.

Ali təhsil sahəsində əlaqələr genişləndirilir

Macarıstanın bir sıra ali təhsil müəssisələrinin ("Eötvös Lorand University", "University of Debrecen", "University of Veterinary Medicine Budapest", "University of Miskolc", "University of Pecs", "Hungarian University of Agriculture and Life Sciences", "University of Szeged") nümayəndələri Azərbaycana səfər ediblər.

Regionlarda yerli universitetlərlə əməkdaşlığın gücləndirilməsi məqsədi ilə nümayəndə heyəti ilk olaraq Gəncəyə yollanıb. Səfər zamanı Azərbaycan Dövlət Aqrar Universiteti, Gəncə Dövlət Universiteti və Azərbaycan Texnologiya Universitetinin rəhbər heyəti ilə görüşlər keçirilib,

Macarıstanın nüfuzlu universitetlərinin nümayəndələri Azərbaycanda

mümkün əməkdaşlıq imkanları müzakirə edilib, anlaşma memorandumu imzalanıb. Nümayəndə heyəti qeyd edilən ali təhsil müəssisələrinin infrastrukturunu, tələbə yataqxanası ilə tanış olub.

Səfər çərçivəsində nümayəndə heyəti 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Ermənistan tər-

findən Gəncə şəhərinə edilən raket hücumları nəticəsində dağıdılmış yaşayış binalarının ətrafına gül düzərək həlak olan dinc sakinlərin xatirəsini anıb, hərbi cinayətin nəticələri ilə yerində tanış olub.

Nümayəndə heyəti Bakı Dövlət Universiteti, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, Azər-

baycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti, Azərbaycan Dillər Universiteti, Azərbaycan Tibb Universiteti, Azərbaycan Texniki Universiteti, Azərbaycan Turizm və Menecment Universiteti, Bakı Ali Neft Məktəbi, ADA Universitetində fərdi görüşlər keçirilib.

Səfər zamanı nümayəndə heyəti təhsil nazirinin müavini Muxtar Məmmədovla görüşüb. Görüşdə mümkün əməkdaşlıq imkanları, həmin universitetlərdə Hökumətlərarası Təqaüd Proqramları çərçivəsində təhsil alan Azərbaycan vətəndaşlarının təhsil məsələləri müzakirə edilib.

ADNSU-nun rektoru Moskvada beynəlxalq konfransda

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin (ADNSU) rektoru, professor Mustafa Babanlı Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunda (MDBMİ) keçirilən "Dayanıqlı inkişaf və ESG-transformasiyalar" Birinci Rusiya açıq beynəlxalq konfransında iştirak edib.

MDBMİ-nin rektoru, akademik A.V.Torkunovun dəvəti ilə konfransa qatılan M.Babanlı konfransın "Elm və təhsil dayanıqlı inkişafda" adlı sekiyasında məruzə ilə çıxış edərək müasir dövrün çağırışları fonunda elm və təhsilin inkişaf etdirilməsinin xüsusiyyətləri haqda məlumat verib.

Konfrans çərçivəsində "Dayanıqlı inkişaf və ESG-transformasiya: biznes üçün çağırışlar və imkanlar", "Yaşıl keçid və ya ticarət müharibələri"

rimin yeni mərhələsi — yaşıl diplomatiyanın rolu" və digər sekiyalar üzrə müzakirələr aparılıb. Müzakirələrdə Rusiya prezidentinin dayanaqlı inkişaf məqsədləri üçün beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr üzrə xüsusi nümayəndəsi A.Çubay, Rusiya Federasiyasının bir neçə diyarının qubernatorları, bir sıra ölkələrin dövlət xadimləri, dayanıqlı inkişaf və ESG sahəsində nüfuzlu ekspertlər iştirak ediblər. İki gün davam edən konfrans çərçivəsində müzakirələrin ana xəttini XXI əsrdə iqlim çağırışlarının bəşəriyyətin sağ qalmasını müəyyənləşdirən başlıca risk olduğu fikri təşkil edib.

Professor M.Babanlı konfrans çərçivəsində keçirilmiş bir sıra çoxtərəfli və ikitərəfli dialoq meydançalarında, tərəfdaş elm və tədris müəssisələrinin tədbirlərində də iştirak edib.

AzTU-nun 100 tələbə və assistenti Türkiyədə tədris-tədqiqat proqramında

Azərbaycan Texniki Universitetində (AzTU) müasir biliklərə malik kadrların yetişdirilməsi məqsədilə magistratura səviyyəsində təhsil alan II kurs tələbələrindən yüksək göstəriciləri olanlar və assistentlər arasından seçilən 100 nəfər 5 ay müddətində tədris-tədqiqat proqramında iştirak etmək üçün Türkiyəyə göndəriləcək. Bu barədə ali məktəbin Elmi Şurasının iclasında qərar qəbul olunub.

Bundan başqa, AzTU-da universitet-sənaye iş birliyinin, magistratura və doktorantura səviyyələri üzrə işlərin müasir tələblərə uyğun təşkili, yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanması üçün Yüksək Təhsil İnstitutunun yaradılması

təklifi də müzakirə olunaraq qəbul edilib.

Müasir dövrün və əmək bazarının tələblərinə uyğun ixtisaslı kadrların təhsili üçün mühitin təmin edilməsi məqsədilə Distant və əlavə təhsil şöbəsinin adı dəyişdirilərək Universitet-Sənaye Əməkdaşlığı və Ömürboyu Təhsil Mərkəzi, Dil Mərkəzinin adı dəyişdirilərək Texniki Terminologiya Mərkəzi adlandırılıb.

İclasda AzTU-nun 2021-2030-cu illər üçün inkişaf strategiyası layihəsi də müzakirə olunub.

Həmçinin, AzTU-da tədris işinin təşkili, rəqəmsallaşma və layihələrin idarə olunması, sosial və kommunikasiya işlərinin təkmilləşdirilməsi barədə də müzakirələr aparılıb.

Azərbaycanda peşə təhsili öz tarixində tamamilə yeni və fərqli inkişaf mərhələsindədir. Mütəmadi olaraq yeniliklərlə müşahidə edilən peşə təhsili ötən həftə də diqqət mərkəzindəydi. Belə ki, İsmayilli Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinə məxsus təlim təsərrüfat sahəsində pilotsuz uçuş aparatları bu dəfə Azərbaycan torpaqlarına hələlik sadəcə su, əslində isə suya qarışmış bolluq, bərəkət, inkişaf və tərəqqi səpmək üçün səmaya qaldırılmışdı. Üstəlik, onları idarə edən ölkəmizdəki peşə təhsili müəssisələrinin bir neçə seçim turundan keçərək əlinə dronların pultunu almaq hüququ qazanan bacarıqlı müəllimləri idi.

Peşə “səması”nda DRONLAR

vardı. Ona görə də Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyi ilə birgə fəaliyyət göstərdik. Peşə ixtisasları, xüsusən kənd təsərrüfatı ixtisaslarında pilotsuz uçuş aparatlarının tətbiqi və dəqiq aqronomluq ixtisası üzrə hazırlığa başladıq”.

**Yeni ildən yeni ixtisaslar:
dronları istəyən hər kəs
idarə edə biləcək**

Xatırladaq ki, oktyabrın 19-da başa çatan bu təlimlərdən sonra İsraildən gələcək başqa bir qrup mütəxəssislər tərəfindən ayın 24-dən daha birhəftəlik təlim də planlaşdırılır. Ümumilikdə, 2 ay çəkəcək hazırlıq prosesi tamamlandıqdan sonra təlimçilər tam hazır olacaq. Daha sonra hazırlanmış təlimçilər ölkəmizdə müəllim hazırlığını davam etdirəcək və növbəti tədris ilindən peşə təhsili müəssisələrində kənd təsərrüfatına start veriləcək. İxtisas hazırlığında yüksək texniki peşə təhsili üzrə ixtisasların olacağı da gözlənilir.

Müəllimlərin hazırlığı başa çatdıqdan sonra isə kənd təsərrüfatına da başlanılacaq. Belə ki, peşələr üzrə tədris planında növbəti tədris ilindən pilotsuz uçuş aparatları üzrə

Növbəti tədris ilindən pilotsuz uçuş aparatları üzrə yeni ixtisaslar yaradılacaq

Bu dronlar o dronlardan deyil

Barəsində söz açdığımız, İsmayilli Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin təsərrüfat sahəsində olan insansız uçuş aparatları kənd təsərrüfatı dronlarıdır. İnnovativ texnologiyanın bu möhtəşəm nümunələrinin kənd təsərrüfatında istifadə edilən və hazırda İsmayillidə xəritəçəkmə, monitoring və dərmanlama funksiyası yerinə yetirən iki növü öyrənilir.

Ölçüsünə görə daha kiçik olan kəşfiyyat aparatları ərazinin xəritəçəkmə və monitoringini həyata keçirir. “DƏQIQ Aqronomluq” adlanan bu modul 500 metr məsafədən çəkdüyü görüntülər və ötürdüyü məlumatların dəqiqliyinə görə müqayisəolunmaz dərəcədə üstündür. Belə ki, ərazidə baş verənləri - zərərvericilərin, susuzluğun vurduğu ziyanı, ümumiyyətlə, torpaqda baş verən bütün digər prosesləri müşahidə edərək diaqnozunu və dəqiq həll yollarını insana ötürür və işi ilə yüklərlə insan əməyinə, vaxtına qənaət edir.

Dərman və gübrələmə işini isə digər dronlar həyata keçirir. 10 və 30 litr daşıma qabiliyyəti olan həmin dronlar amacından asılı olaraq müxtəlif hündürlüklərə qalxaraq

son “nəfəs”inədək - gücü 10 faiz qalanadək sahədə işini icra edir. Dərmanın tərkibi də dronlarda tətbiq edilən proqramlar əsasında müəyyənləşdirilir. Geriyə qalır, sadəcə dronların dediyini eşitmək.

Dron təlimçiləri hazırlanır

Onların göstərdiyini eşitmək üçün isə uçuş aparatların dilini anlamaq lazımdır. Məhz bu məqsədlə Bərdə, İsmayilli, Quba və Bakıdakı peşə təhsili müəssisələrindən ümumilikdə 15 müəllimin qatıldığı və israili mütəxəssislər tərəfindən Təhsil Nazirliyinin iştirakı ilə İsmayilli Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzində keçirilən “Dron idarə edilməsi və dəqiq aqronomluq” üzrə təlimlər artıq başa çatıb. Təlimlərdə 11 kənd təsərrüfatı dronu, 8 monitoring və xəritəçəkmə dronlarından istifadə olunub.

Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin və “STEAM Azərbaycan” layihəsinin təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən təlimlərin məqsədi dron idarəçiləri üçün təlimçilər hazırlamaqdır. Peşə təhsili müəssisələrinin müəllimləri olan həmin şəxslər növbəti mərhələdə təlimçi olaraq müəllim hazırlığında iştirak edəcəklər.

“Təyinedici və işçi dronlar”

Qeyd edək ki, təlimlərdə qatılanlar bir neçə mərhələdən ibarət seçim turunda iştirak edib. Kənd təsərrüfatı üzrə müəllimlərdən biridir. O, Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin metodist-təlimçisidir. K.Əliyevin sözlərinə görə, kənd təsərrüfatı sahələrində böyük ərazilərə nəzarətə həyata keçirmək qabiliyyətinə malik dronlarla ərazinin xəritəsini çıxarır, bu xəritədə quruda qalmış bitkilərdən tutmuş əlaqə otu basan ərazilərə qədər

hər məlumatı asanlıqla əldə edirlər: “Təyinedici və işçi dronlar koordinat verir və ərazidə dərmanlama işləri həyata keçirir”.

Sənaye və İnnovasiyalar üzrə Bakı Dövlət Peşə Təhsil Mərkəzinin təlimçi qatılan digər metodist-təlimçisi Rəşad Çopıyev təlim prosesi və dronların funksiyalarından danışdı: “Artıq 5 gündür ki, İsmayillidə dronların kənd təsərrüfatına tətbiqi ilə bağlı təlimlərdə iştirak edirik. Hazırkı dövrdə dron texnologiyası bütün ölkələrdə müxtəlif sahələr üzrə tətbiq olunur. Eyni zamanda Azərbaycanda da dronların kənd təsərrüfatına tətbiq olunması istiqamətində müəyyən işlər həyata keçirilir. Hazırda bizim təlimlərdə idarə etdiyimiz dronlar xüsusi olaraq kənd təsərrüfatı sahələrinin dərmanlanması üçündür. Bununla yanaşı müxtəlif ölçülərdə, tutumlarda dronlardan istifadə olunur. Bizim istifadə etdiyimiz bir dron hava şəraitindən asılı olaraq bir saata 4-6 hektar

ərazini dərmanlamağa qadirdir. Dronların başqa bir funksiyası sahələr üçün xəritələrin hazırlanmasıdır. Həm kənd təsərrüfatı, həm də digər sahələrdə müxtəlif 2-3D xəritələrin hazırlanması, infraqırmızı kameralarla həmin sahələrin analiz olunması bu funksiyaya daxildir. Təlimlərdə nəzəri öyrəndiyimiz məlumatları sahələrdə tətbiq edirik. İndiyədək hər hansı ciddi çətinliklə qarşılaşmamışıq. Dronların öyrənilməsi və idarə edilməsi o qədər də çətin deyil. Hər gün özümüzi daha da təkmilləşdirir, müəyyən tapşırıqları yerinə yetirməyi bacarıırıq. Ölkəmizdə dronlardan təkcə kənd təsərrüfatında deyil, başqa sahələrdə də istifadə olunmasını çox istəyirdim”.

“Azərbaycanda da yeni texnologiyanın tətbiqində kömək edirik”

Təlimçi, israili mütəxəssis Dudi Kauffman deyib ki, İsrail yeni texnologiyadan həmişə istifadə edib: “Azərbaycanda da yeni texnologiyanın tətbiqində kömək edirik. Düşünürəm ki, azərbaycanlı gənclər yaxşı öyrənirlər. Onlar artıq dronları sərbəst idarə edirlər və bu, gün ərzində, sadəcə bir neçə saatlıq təlimin nəticəsidir. Bu, ilk əməliyyatlardır. Dronları nəyi müəyyənləşdirmək istədiyimizdən asılı olaraq müxtəlif hündürlüklərə qaldırmaq olar. Biz nəyi görmək istəyirik? Xəritə çəkmək istəyirik, yoxsa han-

ssısa bitkiyə olan dəyişikliyi öyrənmək?”

Bütün dünyanı gözdiyi deyən israili mütəxəssis Azərbaycan torpaqlarının kənd təsərrüfatı üçün əlverişli olduğunu da vurğulayıb.

“STEAM-in 3 mütəxəssis təlimlərdə”

Layihə təşkilatçılarından olan “STEAM Azərbaycan” layihəsinin rəhbəri İqrar Nəzərov bu təlimlərdə STEAM-in 3 mütəxəssisinin qatıldığı deyib: “3 ildir həyata keçirilən “STEAM Azərbaycan”-in VII sinifdə tədris edilən modulardan biri pilotsuz uçuş aparatlarının proqramlaşması moduludur və artıq bu modulun tətbiqinə başlanılıb. Orta təhsil müəssisələrində tədrisə başlananda peşə təhsili müəssisələrində də bu modulun tədris olunması barədə fikir

operator və servisi ixtisasları yaradılır. Peşə təhsili müəssisələrində pilot layihə olaraq başlayacaq və hələlik kənd təsərrüfatı ixtisasları üzrə həyata keçiriləcək. Ancaq sonrakı mərhələdə inşaat, təhlükəsizlik, enerji sektorunda istifadə edilən bütün dronlar və onların servisi üzrə mütəxəssis hazırlığının mümkünlüyü istisna edilmir.

Peşə təhsilində

Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin direktoru Valeh Mirzəliyev ölkəmizdə uğurla icra edilən “STEAM Azərbaycan” layihəsinin artıq peşə təhsili müəssisələrində də tətbiqini sevincilərlə həyata keçirilib. Qeyd edib ki, layihənin tətbiq olunduğu peşə təhsili müəssisələrində ixtisaslara uyğun Türkiyə və İsraildən gələn mütəxəssislərlə birlikdə yeni tədris proqramları hazırlanır. Növbəti tədris ilindən kənd təsərrüfatı ixtisaslarının bütün profilləri üzrə tədris həyata keçiriləcək.

**Yeni texnologiyanın tətbiqi
gələcək inkişafa müsbət
təsir göstərəcək**

Təlimlərdə iştirak edən və dronların işi ilə yaxından maraqlanan təhsil nazirinin müavini Fırudin Qurbanov prosesin uğurlu nəticəsi olacağına əmindir: “Bu dronlar sənə intellektlə idarə olunur. Yaxın vaxtlarda kənd təsərrüfatı sahəsində çalışan fermer və sahibkarlar bu dronların fəaliyyətindən bəhrələnmə biləcək. Yeni texnologiyanın tətbiqi peşə təhsili müəssisələrinin və ölkəmizin gələcək inkişafına müsbət təsir göstərəcək”.

Ruhiyə DAŞSALAHLI

V qrant müsabiqəsinin qalıbları ilə onlayn görüş

Təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə V qrant müsabiqəsinin qalıbları ilə onlayn formatda görüş keçirilib.

Görüşdə təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, Təhsilin inkişafı proqramları şöbəsinin müdiri Elvin Rüstəmov, Tədqiqat və innovasiya sektorunun müdiri səlahiyyətlerini icra edən Vüsalə Əliyeva və 179 nəfər qalib layihələrin rəhbəri iştirak edib.

Görüşdə çıxış edən təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov şagirdlərin milli ruhda tərbiyəsi, onlarda vətənpərvərlik hissinin aşılmasında ümumi təhsil müəssisələrinin qarşısında duran mühüm vəzifələrdən danışıb. Firudin Qurbanov bildirib ki, təhsil işçiləri müasir çağırışlara hazır olmalı, ölkənin inkişafında, onun modernləşdirilməsində yaxından iştirak etməlidir.

Çıxışının sonunda müsabiqənin əhəmiyyəti və vacibliyi barədə danışan təhsil nazirinin müavini layihələri yüksək dəyərləndirərək qalıbları təbrik edib, onlara uğurlar arzulayıb.

Sonda layihələrin icrasına verilən tələblərə dair ətraflı məlumat diqqətə çatdırılıb.

Qeyd edək ki, 2017- 2021-ci illər üzrə “Ümumi təhsil müəssisələri” kateqoriyası üzrə 226 və “Fərdi” kateqoriya üzrə 592 layihə olmaqla, ümumilikdə 818 layihənin maliyyələşdirilməsi Təhsil Nazirliyi tərəfindən təsdiqlənib.

“Vətəndaş müraciətləri” elektron xidməti vasitəsi ilə 12253 müraciət daxil olub

Son 5 ay ərzində Təhsil Nazirliyi və tabeli qurumlarına “Vətəndaş müraciətləri” elektron xidməti vasitəsi ilə 12 253 müraciət daxil olub. Müraciətlərdən 12 074-ü artıq cavablandırılıb, 179 müraciət isə baxılma mərhələsindədir. Göndərilən müraciətlərin təbiiq olunmuş təkmil daxili (CRM) sistem vasitəsilə qısa zaman çərçivəsində Təhsil Nazirliyinin müvafiq struktur bölmələrinə yönləndirilməklə cavablandırılması təmin olunur.

Nəticədə portal.edu.az platforması vasitəsilə daxil olmuş yazılı elektron müraciətin orta icra müddəti yazılı kağız üzərində edilmiş müraciətin orta icra müddəti ilə müqayisədə 3 dəfə qısaldılıb və müraciətlərin icra olunmasının müvəffəqiyyət göstəricisi artıb.

Qeyd edək ki, Təhsil Nazirliyi tərəfindən vətəndaş müraciətlərinə baxılması işinin daha da təkmilləşdirilməsi və əlçatanlığın təmin edilməsi məqsədilə <https://portal.edu.az/> platformasında yaradılan “Vətəndaş müraciətləri” xidməti artıq 5 aydır istifadəyə verilib.

Xidmət vətəndaş məmnuniyyətinin artırılması istiqamətində aparılan işlərin daha çevik, şəffaf və keyfiyyətli təşkili ilə yanaşı, müraciətlərin elektron qaydada göndərilməsi, hər bir müraciətin vətəndaş tərəfindən addım-addım izlənilməsi və cavab alınması proseslərini asanlaşdırmaq məqsədi daşıyır.

Təhsil Nazirliyinə müraciət etmək istəyən vətəndaşlara <https://portal.edu.az/> platformasında qeydiyyatdan keçməklə, öz şəxsi kabinetləri vasitəsi ilə rahatlıqla elektron qaydada müvafiq xidmətdən yararlanmaq tövsiyə olunur.

“Zəfərdən yaşıl düşüncəyə”

İsmayılı rayonuna mediaturdan reportaj

Şəhidlərini andılar

O gün, yəni oktyabrın 14-də 44 günlük Vətən müharibəsində şəhid olmuş İsmayılı şəhər 3 nömrəli məktəb-lyeyin tarix müəllimi Famil Əhmədzadənin anım günüydü. Famil müəllimin adını ananlar arasında təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, mətbuat nümayəndələri də vardı. Həmin gün şəhidin atası və anasının, ailəsinin yanında olduğu özünə borc bilən, şəhidin ailə üzvləri ilə görüşən nazir müavini Famil müəllimi və ümumiyyətlə, 20 şəhid təhsil işçisini qürur və hörmətlə anıb: “Şəhid müəllim bütün ölkə vətəndaşlarının, eləcə də ailə üzvləri və şagirdlərinin uca etdi. Özündən sonra tarix yazıb gedən qəhrəman müəllim daim xatirələrdə qalacaq”.

Şəhid balasından daha gözələrində yaşla, səsi titrəmədən də danışmağı öyrənən ata, ana onun söhbətini eləməkdən doymur. Oğlunun planlarından, kitab çıxarmaq arzusunun, ömrü kimi yarımçıq qalan, müharibəyə gedib bir daha qayıtmayan qeydlərindən danışır. İndi Familinin adı təkə and yeri yox, qürur yeri olduğunu hiss etdirir. Hər ikisi yarasının bir il əvvəlki qədr təzə olduğunu baxışlarıyla göstərir. Şübhə yoxdu ki, oğul həsrətiylə odlanan ata-ana ürəyi ən son döyüntüsündə onu xatırlayacaq!

Heç biz də unutmayacağıq. Otən il oktyabrın 14-də Suqovuşan istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə ucalan Famil müəllimi. Ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “Döyüşdə fərqlənməyə görə” və “Suqovuşanın azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunan qəhrəman müəllimimizi.

Ağac əkdilər

Famil Əhmədzadənin anım günündə onun çalışdığı 3 nömrəli İsmayılı şəhər tam orta məktəbində də hüzn vardı. Dillərdə onun adı, xatirələrdə onunla bağlı anlar xatirəyə çevrilib dillərdən süzülürdü... Şagirdlər müəllimlərinin və bütün şəhidlərin adı çəkilən, sözü keçən, xatirəsi anılan şeirləri həzin və qürurlu, düşmənçiliyə, ədalətsizliyə, ölümün unvanlanan misraları nifrət və hikkə dolu səslə dedi, hər biri dünyadan ədalət istədi. Sonra hərə əlinə bir bel alb torpağa hər şəhidi üçün ağac basdırdı.

Bununla da nazir müavini Firudin Qurbanovun da qatıldığı tədbir İsmayılı məktəblərində “Zəfərdən yaşıl düşüncəyə” salınan yol oldu. Hansı ki, həmin yolu rayonun bütün məktəbləri - məktəbliləri, müəllimləri gedəcək.

Qeyd edək ki, sadəcə İsmayılıda yox, ölkə ərazisindəki bütün ümumtəhsil məktəblərində sağlam ekoloji yaşıl mühitin yaradılması məqsədilə “Zəfərdən yaşıl düşüncəyə” adlı ağacəkmə aksiyası həyata keçirilir. 8 noyabr - Zəfər Gününə həsr olunan aksiya çərçivəsində ümumi təhsil müəssisələrində ağac əkilib. Təhsil Nazirliyinin başladığı aksiyaya Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, İDEA İctimai Birliyi və Regional İnkişaf İctimai Birliyi (RİB) dəstək verir.

Vətən müharibəsinin 760 müəllim döyüşçüsü

Oktyabrın 14-də İsmayılıda Vətən müharibəsi iştirakçısı olan təhsil işçiləri ilə görüş də keçirilib.

Görüşdə təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, İsmayılı Rayon Təhsil Şöbəsinin müdiri Rövşən Əliyev, Vətən müharibəsində iştirak edən 22 təhsil işçisi, media qurumlarının rəhbərləri və KİV nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirin əsas məqsədi Zəfər Günü ilə bağlı müharibədə iştirak edən təhsil işçilərinə diqqət, onların Zəfərin əldə olunmasında rolunun vurğulanması, bu görüşün gənclərə stimül verməsi və vətənpərvərlik hisslərinin aşılması olub.

Canlarını vətən torpağının azad olunması, ərazi bütövlüyü uğrunda qurban verməsi Vətən müharibəsi şəhidlərinin əziz xatirəsi yad edilib.

Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov müharibə iştirakçısı olan təhsil işçilərinin qarşısında çıxış edib. İsmayılı rayonuna bu bölgədən olan şəhid təhsil işçilərinin xatirəsinə yad etmək məqsədilə gəldiyini vurğulayıb. İsmayılı rayon 3 nömrəli tam orta mək-

təbin tarix müəllimi şəhid Famil Əhmədzadənin anım günü olduğunu xatırladaraq şəhidlərimiz və qazilərimizin qəhrəmanlığını xüsusi vurğulayıb: “Bu cür vətənpərvərlər hesabına biz müharibədə qalib gəldik. Bunu unutmayacağıq, şəhidlərimizin xatirəsinə daim qəlbimizdə yaşadacağıq. Onların qəhrəmanlığı, şücaəti nəticəsində bu qələbəni əldə etdik”.

Nazir müavini qələbənin asan qazanılmadığını da xüsusi vurğulayaraq bu qələbədə payı olanları unutmamağa və unudurmamağa çağırıb. “Bu, o qədər də asan olmayıb. Onların qəhrəmanlığı həm də ölkənin gücünü, qüdrətini nümayiş etdirdi. Həm düşmənlərimizə, həm də dostlarımıza. Bu müharibədə dostlarımızı da, düşmənlərimizi də tanıdıq”, - deyib. 44 günlük Vətən müharibəsindəki qalibiyyətimizdən söz açan Firudin Qurbanov bildirib ki, Müzəffər Ali Baş Komandan, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuzun əks-hücum əməliyyatları nəticəsində 30 il işğal altında olan Qarabağın azad edilməsi çağdaş tariximizə şanlı səhifə kimi yazılıb. Bu şanlı səhifə bundan sonra yetişməkdə olan nəsle çatdırılmalı, onların bu ruhda inkişafı üçün müəllimləri əllərindən gələni etməlidir.

Zəfərin qazanılmasında təhsil işçilərinin roluna xüsusi toxunan Firudin Qurbanov 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı 760 təhsil işçisinin düşməne qarşı qəhrəmanlıqla vuruşduğunu, onlardan 20 nəfərin şə-

hid olduğunu görüş iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb. Vətənpərvər oğullarımızın qəhrəmanlıqlarından, döyüş şücaətindən ətraflı söz açdı. Şəhidlərin əziz xatirəsinin hər an qəlbimizdə yaşayacağını xüsusi vurğulayan Firudin Qurbanov çıxışının sonunda Vətən müharibəsində iştirak edən təhsil işçilərinə təşəkkür edib, onların hər birinin gələcək nəsillər üçün nümunə olduğunu deyib.

Vətən müharibəsi iştirakçısı müəllimdən dərs alan nəsil vətənpərvər ruhda böyüyəcək

Görüşdə iştirak edən media qurumlarının rəhbərləri Azərbaycan gənclərinin döyüşçü müəllimlərdən təhsil alaraq vətənpərvər yetişməklərinə inamlarını ifadə ediblər.

“Qanun” nəşriyyatının direktoru, nəşir Şahbaz Xudovqlu Vətən müharibəsi iştirakçısı olan müəllimlərlə onların xatirələrini nəşr etməyə hazır olduğunu bildirib.

Daha sonra döyüşdə iştirak edən təhsil işçiləri çıxış edərək xatirələrini bölüşüb, onlara göstərilən diqqət üçün təşəkkürlərini ifadə ediblər.

"QARABAĞDA quruculuq işlərinə fayda verməyə hazırım"

Dövlət Proqramı təqaüdçüləri

← Əvvəli səh.1

Təhsilə yatırılan investisiyalar çox önəmlidir

- *Dövlət Proqramının təhsilə nə qədər əhəmiyyəti barədə nə deyə bilərsiniz?*

- Təhsilə, elmi tədqiqatlara yatırılan investisiyalar çox önəmlidir və bu baxımdan xaricdə təhsil üzrə Dövlət Proqramının bizlərə çox böyük faydası var. Bu proqram yüzlərlə gəncə dünyanın ən nüfuzlu universitetlərində təhsil almağa kömək edir, onlara maddi dəstəyə və gənclərin bütün diqqətini təhsilə ayırmalarına imkan yaradır. Təhsilə yatırılan investisiyanın ölkənin gələcəyinə, sosial və iqtisadi inkişafına töhfə verən ən önəmli məsələlərdən biri olduğuna tam şəkildə inanıram.

- *Ölkə başçısı tərəfindən xaricdə növbəti təhsillə bağlı Dövlət Proqramının hazırlanması barədə sərəncam imzalandı. Xaricdə təhsil alan bir gənc kimi ali təhsilə dövlət dəstəyi və diqqəti barədə fikirlərinizi bölüşərdiniz...*

- Bu təşəbbüsü çox yüksək qiymətləndirirəm. Dövlətin təhsilə göstərdiyi dəstəyi təqdir, proqramdan çox sayda gənclərimizin yararlanmasını arzu edirəm. Bu gənclərin təhsili, dünyagörüşü və təcrübələrilə həm ölkə daxilində xidmətləri ilə, həm də xaricdə ən yüksək səviyyədə ölkəmizi təmsil edəcəklərinə inamım böyükdür.

Tədqiqat layihəm süni intellekt və qeyri-səlis məntiq metodları hazırlamaqdır

- *Doktorant təhsili aldığınız universitet və tədqiqat mövzunuz barədə nə deyə bilərsiniz?*

- Alberta Universiteti Kanadanın və dünyanın ən aparıcı, yüksək reytingli universitetlərindən biridir və hazırda universitetdə 40 min tələbə təhsil alır. Universitet elmi-tədqiqatçılara çox üstünlük verir və burada tələbə və professorların ən üst səviyyədə tədqiqatlar aparması üçün hər cür imkan və laboratoriyalar var. Sadəcə nümunə göstərsək, 2020-ci il tibb üzrə Nobel mükafatına Alberta Universitetindən professor Maykl Hauton layiq görüldü.

Doktorantura üzrə tədqiqat layihəm avtonom (sürücüsü olmayan) nəqliyyatlar üçün təhlükəsiz və izah edilə bilən süni intellekt və qeyri-səlis məntiq metodları hazırlamaq və bu metodları real həyatda tətbiq etməkdən ibarətdir. Hazırda sürücüsü olmayan nəqliyyatlar üzrə araşdırmalarda çox böyük irəliləyişlər var, hətta bir sıra inkişaf etmiş ölkələrdə pilot layihə olaraq yollarla hərəkət edən avtonom maşınları görə bilərsiniz. Bununla belə, avtonom nəqliyyatların iştirakı ilə bir sıra yol hadisələri də olur ki, bu da bəzi hallarda onların süni intellektle işləyən idarəetmə sistemindəki xətalardan dolayı baş verir. Ona görə də bu növ sistemlərin süni intellekt əsaslı proqram təminatının daha da təhlükəsiz olmasına və sistemin kritik anlardakı qərarlarını izah edə bilməsinə ehtiyac vardır. Bizim tədqiqatımızda da əsas istiqamət anlaşıqlı süni intellekt sistemi hazırlayaraq avtonom nəqliyyatları daha da təhlükəsiz etməkdir ki, bu da yol qəzalarını minimuma endirə və insanların həyatını xilas edə bilər.

- *Tədqiqatlarınız ölkəmizə, təhsil sistemimizə və xüsusən də tərəf-*

Şahin Atakişiyev, Alberta Universitetinin doktorantı:

"Kanadada əldə etdiyim bilik və təcrübələri azad olunan ərazilərimizdə tətbiq etmək çox sevindirici olar"

daş ali təhsil müəssisəsi üçün nə dərəcədə əhəmiyyətlidir və hansı töhfələr verə bilər?

- İnkişaf etmiş ölkələrin, o cümlədən Kanadanın təhsil sistemi-nə nəzər yetirsək, burada universitetlərdə professor və tələbələr tədrislə yanaşı tədqiqatçılara da çox zaman ayırdığına müşahidə edirik. Və burada ən önəmli məsələlərdən biri də belə ölkələrdə dövlət və universitetlərin elm sahəsində işləyən insanlara lazımı elmi və maddi dəstəyi göstərməsidir. Aktual və önəmli bir sahə olması baxımından süni intellekt də tədris və tədqiqat sahəsi kimi təhsil sistemimizə və ali təhsil müəssisələrimizə çox böyük

səviyyələrində tədqiqat aparın bütün tələbələrini maliyyələşdirir, onların təhsil haqqını ödəyir və həmçinin tələbələrini aylıq yaşayış xərcləri ilə təmin edir. Məsələn, hazırda işlədiyim tədqiqat universiteti tələbələrini 2019-cu ildən başlayaraq 2024-cü ilə qədər 5 illik maliyyələşdirir. Bundan əlavə, tələbələr konfranslarda öz tədqiqat işlərini təqdim etməyə gedəndə də universitet bütün səfər xərclərini ödəyir. Həmçinin universitetdə tələbələr sahələri üzrə bütün elmi jurnalların və konfransların materiallarını rahat şəkildə əldə edə bilər. Burada ən çox xoşa gələn cəhətlərdən biri insanların daim yeniliyə, innovasiya-

Təhsil hibrid formatda davam edir

- *Pandemiya universitetinin tədris prosesinə və tədqiqatlarımızın gedişinə necə təsir göstərib? Hazırda tədris necə və hansı formatda davam edir?*

- Dünyanın hər bir yerində olduğu kimi, Kanada universitetləri, o cümlədən də Alberta Universiteti pandemiya dövründə təhsilin yüksək səviyyədə davam etdirilməsi baxımından çətinliklərlə qarşılaşdı. Təqribən 2020-ci ilin martından 2021-ci ilin avqustuna qədər dərslər və tədqiqatlar əsasən onlayn davam etdirildi. Amma mövcud epidemioloji vəziyyəti nəzərə alaraq müəyyən sahədə işləyən tədqiqatçılara bu dövrdə universitetə gələ-rək işlərini davam etdirməyə icazə verildi. Xoşbəxtlikdən, pandemiya dövründə icazə ilə və epidemioloji qaydalar çərçivəsində əksər vaxt universitetə gələrək tədqiqat işimi burada davam etdirə bildim. Deyirdim ki, bu dövrdə tədqiqatım təqribən plana uyğun formada gedirdi, sadəcə tələbə yoldaşları və professorlarla real ünsiyyət qura bilməmək müəyyən mənada məni çətinləşdirdi. Xoşbəxtlikdən, 2021-ci ilin sentyabrından başlayaraq onenovi tədris bərpası olub, universitetin həm inzibati, həm də akademik heyəti, yəni tələbələr, tədqiqatçılar, professorlar universitetə gələrək ənənəvi formada dərslərini davam etdirirlər, bəzi dərslər isə həm də onlayn formatda keçir. Beləliklə, hazırda təhsil hibrid formatda - həm

fayda verə bilər. Məsələn, tərəfdaş ali təhsil müəssisəsində Süni İntellekt Laboratoriyası quraraq həm akademik, həm də sənaye yönümlü tədqiqatlarla dünya universitetləri arasında nüfuzunun artmasına, həm də tədqiqat nəticələrinin sənaye, iqtisadiyyat, istehsalat, idarəetmə, tibb və s. kimi sahələrdə real problemləri həll edərkən ölkəmizin inkişafındakı töhfəsinə nail ola bilərik.

Universitet tədqiqat aparın bütün tələbələrini maliyyələşdirir

- *Alberta Universitetində tələbələr elmi tədqiqatlara cəlb olunması sahəsində nə kimi müsbət təcrübəni qeyd edə bilərsiniz?*

- Alberta Universiteti demək olar ki burda magistr və doktorantura

ya, öyrənməyə meyilli olmasıdır. Universitet də innovativ ideyaları olan insanları hər zaman cəlb edərək onları elmi və praktiki ideyalarını həyata keçirmək üçün hər cür imkanla təmin edir. Bundan əlavə, universitet daim böyük sənaye, texnologiya şirkətləri ilə sıx münasibətdə olur, tələbələr bu şirkətlərdə istər təhsil aldıkları dövrdə təcrübə keçməsinə, istərsə də məzuniyyətdən sonra tam stajlı işçi kimi işləməsinə köməklik göstərir. Həmçinin bu şirkətlər onların tədqiqatını da maliyyələşdirir bilir. Ona görə də Alberta Universitetində tədqiqatçı tələbə kimi işləməyin, istər tələbələrini gələcəkdə universitetlərdə, tədqiqat institutlarında, istərsə də sənaye sahəsində çalışmasına yol açması baxımından çox müsbət tərəfləri var.

ənənəvi, həm də onlayn formada davam edir. Müntəzəm olaraq universitetdə laboratoriyamıza gedərək tədqiqat işimi davam etdirirəm.

Soydaşlarımızın birliyini görmək çox qürurverici hal idi

- *Azərbaycan hazırda özünün şəərəfli tarixini yaşayır. Torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasını və Böyük Qələbəmizi bir gənc olaraq necə izlədiniz?*

- Torpaqlarımızın işğaldan azad olunması, təbii ki, çox sevindirici hadisə oldu. İllərlə Vətən, Ana Yurd həsrətində olan soydaşlarımızın həsrətini çox şükür, sona çatdı. Təbii ki, buna torpaqlarımızın azadlığı uğrunda şəhid olan əsgərlərimizin, qardaşlarımızın - qazilərimizin

sayəsində nail olduq. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimizə cəzağlığı yetirsin, şəhidlərimizin, qazilərimizin və onların ailələrinin haqqı heç bir zaman ödənilməz.

Kanadada yaşayan azərbaycanlılar olaraq biz də müharibə dövründə həm fərdi, həm də birgə olaraq burada aidiyyəti qurumlara və dövlətin ən yüksək pilləsinə qədər Qarabağla bağlı faktları, delilləri və həqiqətləri çatdırmağa çalışdıq. İstər Ana Vətəndə, istərsə də dünyanın dörd bir tərəfində birleşərək Qarabağla bağlı həqiqətləri dünyaya çatdırmaq üçün çalışdıq. Birliyi görmək həqiqətən millət olaraq çox qürurverici hal idi. Bizlər də bundan sonra milli kimlik duyğularımızı hər zaman yaşadaraq həm ölkəmizdə, həm də xaricdə ölkəmizi ən yaxşı şəkildə təmsil etməliyik.

Tanıtım 1993-cü il yanvarın 27-də Qəbələ rayonunun Mirzəbəyli kəndində anadan olub. 2010-cu ildə adçıkilən kənd tam orta məktəbini bitirib. Eyni ildə Dövlət İmtahan Mərkəzinin keçirdiyi qəbul imtahanlarında 645 bal toplayaraq Qafqaz Universitetinin (Bakı Mühəndislik Universiteti) "Kompüter mühəndisliyi" (İngilis dilində) bölümünə qəbul olub. 2015-ci ildə Kanadanın Alberta Universitetindən qəbul təklifi alaraq 2016-cı ilin yanvarından 2018-ci ilin yanvarına qədər burada "Proqramlaşdırma mühəndisliyi və intellektual sistemlər" ixtisası üzrə magistr dərəcəsinə yiyələnib. 2019-cu ilin sentyabrında isə Alberta Universitetinin təqaüdünü qazanaraq Kompüter Elmləri Departamentində "Süni intellekt" ixtisası üzrə doktorantura təhsilinə başlayıb. 2020-ci ilin mayında "2019-2023 Dövlət Proqramı"na qəbul olub. Həmçinin, 2020-ci ilin mayında doktorantura tədqiqatı üçün Kanadanın "Huawei Technologies" şirkətinin üçillik dəstəyini (Huawei Doctoral Fellowship) də qazanıb. Bu müddətdə il yarımına yaxın Kanadada iki texnologiya şirkətində süni intellekt mühəndisi kimi də çalışıb.

- *Qarabağımızda bərpası işləri gedir. Bir gənc olaraq xaricdə əldə etdiyiniz bilik və təcrübəyə söykənərək azadlığa qovuşan torpaqlarımızda elm, İKT, süni intellekt əsaslı fəaliyyətlərlə bağlı nə kimi düşüncələriniz var?*

- Düşünürəm ki, azad olunan torpaqlarımız coğrafi ərazisi və mühtiri ilə ölkəmizin elmi, iqtisadi, sosial və mədəni inkişafına yönəlmiş planların uğurla həyata keçirilməsi baxımından çox əhəmiyyətli yer tutur. Kanadada süni intellekt, qeyri-səlis məntiq və İKT sahəsində əldə etdiyim bilik və təcrübələri azad olunan ərazilərimizdə elmi-tədqiqatçılara və yüksək texnologiyalara əsaslanan infrastrukturun qurulmasında tətbiq etmək şəxsim adına çox sevindirici olar. Ölkəmizin inkişafı və xalqımızın daha da firavan yaşaması üçün Qarabağda quruculuq işlərinə fayda verməyə hazırım.

- *Doktorantura təhsilinizdən gözləntiləriniz, gələcək hədəfləriniz barədə nə deyə bilərsiniz?*

- Qarşıdakı üç ildə doktorantura tədqiqatımı ən üst səviyyədə davam etdirib avtonom nəqliyyatların süni intellekt sisteminin daha da təhlükəsiz və qərarlarını şəffaf şəkildə izah edə bilməsinə və əldə edilən nəticələrin ən önəmli elmi jurnallarda dərc olunmasına nail olmaq istəyirəm. İnsan mərkəzli, şəffaf və etik Süni İntellekt və Qeyri-Səlis Məntiq sahəsi bu günün və gələcəyin elmidir. Ona görə də bundan sonra da universitet və ya elmi-tədqiqat mərkəzlərində sahəm üzrə tədqiqatları davam etdir-mək, laboratoriyamı qurmaq və gənclərimizi buraya dəvət edərək onlarla bərabər ölkəmizə və dünyaya fayda verəcək layihələr üzərində çalışmaq istəyirəm.

Oruc MUSTAFAYEV

Ucqar kəndi iş yeri seçən GƏNC

Atlıxana Bakıdan MÜƏLLİM gəlib

Azərbaycan müəllimi işinin, dəqiq desək, uşaqlarının başındadır. Hər biri sinfə qədər böyük məsafə qət edib. Hətta aralarında elələri var ki, sinfə girib öz fənnini sevdirmək, böyüməkdə olan nəslə savadlandırmaq üçün uzağa-yaxına baxmayıb. Baxmayıb ki, vakansiyalar arasında seçdiyi o kənd keçilməz qayaların başındadır. Oxumaq istəyən birçə nəfər də olsa, həmin şagird üçün el-el, oba-oba gəzməyə hazır olan həvəskar, işini sevən, peşəsinə qiymət qoyan gənc müəllimlərimizi tanımağa dəyər.

Ucqar kəndlərdə olan vakansiyaları kimlərin tutması sorağıyla bu dəfə yolumuzu rayon mərkəzlərindən bir az da uzaqda olan kəndlərdən saldıq. Müəllimlərin işə qəbulu üzrə 2021-ci ildə keçirilən imtahanların nəticələrinə görə Səbinə Rəhimova Qusarın Atlıxan kənd tam orta məktəbinə ingilis dili müəllimi təyin edilib. Gənc müəllim rayon mərkəzindən 20-30 kilometr uzaqlıqda yerləşən kənd yollarına çıxır salacaq.

Qeyd edək ki, adçəkikən kənd həvəsləndirmə tədbirlərinin təbii olduğu kəndlərdəndir. Məktəb H2-yə aid kənd məktəbləri siyahısındadır.

Xatırladaq ki, H2-nin təbii olduğu kənd rayon mərkəzindən 20 km-dən artıq məsafədə yerləşir və müəllimin maaşına 160 manat əlavə olunur.

Səbinə Rəhimovanın 35 yaşı var. Bakıdandır. 2005-ci ildə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinə bitirib. Sonra ailə qurub, 4 övlad anasıdır: "Böyük qızım ali məktəbə hazırlaşır. Artıq 11-ci sinifdə oxuyur. Bu səbəbdən mənimlə Qusara yalnız o gəlməyib. Digər 3 uşağım yanımdadır və kəndi də, kənd həyatını da çox sevdilər".

Səbinə müəllim kolleci bitirəli artıq 17 ildir. Bu il ilk dəfə sinfə girib ingilis dilindən dərs deyib. Bunun üçün Bakıdan düz Qusarın ucqar kəndlərindən biri olan Atlıxan kəndinə gedib. Təhsilini tamamladıqdan sonra uzun müddət işləməyən Səbinə xanım deyir ki, onu həvəsləndirən həyat yoldaşı olub: "Həyat yoldaşım neçə il sonra mənə inananlardan biri oldu. Bu qədər böyük aradan sonra müəllimliyə başlamağıma da, hazırlaşmağıma da məhz o dəstək verdi".

Müəllim kimi gəldiyi kənddə yurd salmaq istəyir

Kənd müəllimi o kəndin daimi sakinə olacağı günü iplə çəkir. Hələlikse kəndlinin kirayəsinədir: "Məktəbin yaxınlığından bir ev tutmuşuq. Burada kirayə qalıq. Əyər-əksiklərini düzəldib şəraitimizi qurmuşuq".

Kənddə müəllimə çox böyük hörmət var, ehtiyac da, deyir Atlıxanın yeni müəllimi: "Gəldiyimiz gündən bəri özümə qarşı böyük diqqət hiss edirəm. Hər gün baş çəkir, meyvə gətirirlər. İlk günlər özümə yer tapa bilmir, çox utanırdım. Artıq kənd sakinlərinin sonsuz sevgisinə alışmışam".

Kənddə əlverişli mühit, isti münasibət onu elə cəlb edib ki, birdəfəlik qalmaq, bu kənddə yaşamaq, burada yaşlanmaq istəyir Səbinə müəllim.

Bu kəndin daimi sakinə olmaq hələlik sadəcə arzudur: "Çox istərdim ki, burdan torpaq alıb ev tikəm özümə. Kənddə daimi məskunlaşmağı düşünürəm".

Validənlərə deyəcəyəm ki...

S.Rəhimova şagirdlərinin hər birinin qısa müddətdə ingiliscə danışacağına xəyalını qurur: "Dərs ilinin başladığı ilk günlərdə zəng çalınan kimi uşaqların birini də tapa bilmirdim. Başımı qaldırıb "Good by, children" demək istəyəndə gördüm ki, ətrafımda uşaq nə gözir, zəng çalınan kimi müəllim gözləmədən qaçırdılar tənəffüsə. Artıq elə deyil. Zəng çalından sonra da müzakirələrimiz davam edir, sual verir, öyrənmək istəyirlər".

Səbinə müəllim deyir ki, xəyalındakı sinfə qovuşması sadəcə ondan deyil, həm də valideynlərdən asılıdır. Odur ki, bu həvəsin davamlı olması, sinifdə aşıladığı vərdişlərin möhkəmlənməsi üçün valideynlərdən də dəstək almağı düşünür: "Validənləri yığıb onlarla iclas keçirmək istəyirəm. Direktora da demişəm bu barədə. Onlara deyəcəyəm ki, dövlət mənə Bakıdan Qusara onların uşaqları üçün göndərib. Uşaqlarının oxuması üçün əlimdən nə gəlirsə, edəcəyəm".

Ruhiyyə DAŞSALAHLI

Pakistanın ölkəmizdəki səfiri BMU-da

Bakı Mühəndislik Universiteti-nin (BMU) rektoru, professor Havar Məmmədov Pakistan İslam Respublikasının Azərbaycandakı səfiri Bilal Haye ilə görüşüb.

Rektor ölkələrimiz arasında mövcud münasibətlərdən bəhs edib, hər iki qardaş ölkənin hərbi və siyasi sahələrdə sıx əməkdaşlıq etdiyini vurğulayıb. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə son illərdə qarşılıqlı əlaqələrin daha da inkişaf etdiyini bildiren H.Məmmədov Pakistanın Azərbaycanın müstəqilliyini tanıyan 2-ci ölkə olduğunu xatırladı və Azərbaycanın haqlı mövqeyinin hər zaman Pakistan tərəfindən dəstəkləndiyini fikirlərinə əlavə edib. O, 44 günlük Vətən müharibəsində Pakistan xalqı və hakimiyyətinin daim Azərbaycanın yanında olduğunu, öz mənəvi dəstəyini əsirgəmədiyini xüsusilə qeyd edib.

Görüşdə professor H.Məmmədov BMU-nun yaranma tarixi, mövcud fakültələr və tədris olunan ixtisaslar, maddi-texniki baza və professor-müəllim heyəti, həmçinin universitetin yataqxanaları barədə səfirə ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, BMU ali təhsilin bakalavr, magistratura və doktorantura səviyyələri üzrə mühəndis kadrlarının hazırlığına həyata keçirən qabaqcıl ali təhsil müəssisəsidir. Bununla yanaşı, hazırda BMU tələbələrini 60%-dən çoxunun ingilis dilində təhsil aldığı diqqətə çatdırıb.

Universitetin beynəlxalq əlaqələrinə toxunan rektor BMU-nun Pakistanın Sir Syed Mühəndislik və Texnologiya Universiteti, Khwaja Fared Mühəndislik və İnformasiya

Texnologiyaları Universiteti, həmçinin İdarəetmə və Texnologiya Universiteti ilə sıx əməkdaşlıq etdiyini bildirib. Təhsil sahəsində ikitərəfli əməkdaşlıqdan bəhs edən rektor BMU-da pakistanlı tələbələrə təhsil aldığına da söyləyib.

H.Məmmədov, həmçinin BMU ilə Cənubi Koreyanın İNHA Universiteti arasında həyata keçirilən ikili diplom proqramı haqqında qonana məlumat verib və BMU-İNHA ikili diplom proqramında 4 ixtisas - İnformasiya texnologiyaları, İnşaat mühəndisliyi, Elektrik mühəndisliyi və Elektronika mühəndisliyi ixtisasları üzrə kədr hazırlığının həyata keçirildiyini deyib.

Pakistanın Azərbaycandakı səfiri Bilal Haye səmimi qəbula görə minnətdarlığını ifadə edib. O, Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti sayəsində özəli Azərbaycan torpaqlarının işğalçılardan azad olunmasından və öldürülən tarixi qələbələrə ayrıca söz açıb.

Bilal Haye 2 ölkə arasında mövcud əlaqələrdən danışıqda təhsil sahəsində əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayıb, Pakistan Mühəndislik Şurasının fəaliyyəti barədə zəruri informasiyaları nəzərə çatdırıb. Pakistanlı tələbələrin və professorların BMU-ya cəlb olunmasında, eyni zamanda, Azərbaycanlı tələbələrin də öz ölkəsində təhsil almasında maraqlı olduqlarını bildiren səfir hər iki tərəf üçün faydalı olan əməkdaşlıq zamanı yarana biləcək problemlərin həll edilməsində öz dəstəyini əsirgəməyəcəyini vurğulayıb.

Görüşdə gələcək əməkdaşlıqla bağlı digər məsələlər ətrafında gəniş müzakirələr aparılıb.

İndoneziyalı qonaqlar AzMİU-da

İndoneziyanın Tarumaneqara Universitetinin memarlıq fakültəsinin nümayəndə heyəti Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində (AzMİU) olub, ali məktəbin rektoru, professor Gülçöhrə Məmmədova ilə görüşüb. Görüşdə İndoneziyanın ölkəmizdəki səfiri, professor Hüsən Bəy Fanani, AzMİU-nun prorektorları, Xarici əlaqələr şöbəsinin müdiri və əməkdaşları iştirak edib.

Rektor universitetin tarixindən, fakültə və ixtisaslarından, beynəlxalq əlaqələrin genişləndirilməsi üçün görülən işlərdən söz açıb. G.Məmmədova iki universitet arasında əməkdaşlıq perspektivlərinə də toxunub, müxtəlif istiqamətlər üzrə qarşılıqlı maraq doğuran faydalı əməkdaşlığın həyata keçirilməsinin va-

cibliyini vurğulayıb.

Nümayəndə heyətinin rəhbəri, Tarumaneqara Universitetinin professoru Haydir Ənvər Makarim təmsil etdiyi təhsil ocağının rəhbərliyi adından minnətdarlığını bildirib, iki universitet arasında yaranan əməkdaşlığın hər iki tərəf üçün böyük fayda verəcəyinə əminliyini bildirib.

Səfir H.B.Fanani universitetlər arasında ikitərəfli əlaqələrin inkişafı üçün əlindən gələni köməkliyi edəcəyini vurğulayıb.

Görüşdə iştirak edən digər qonaqlar da səfər təəssüratlarını paylaşmış, ölkəmiz, paytaxt Bakı, memarlıq abidələri və s. haqqında maraqlı fikirlər səsləndiriblər.

Müzakirələrdən sonra qonaqlar universitetlə tanış olub, imtahan zallarına baş çəkiblər.

Ən böyük nıtaq vahidi

Mətn nədir və onun mövzunu necə müəyyənləşdirməli?

Mətn nə deməkdir? Mətn anlayışının ən geniş yayılmış tərifləri ilə tanış olun:

Mətn – leksik və qrammatik cəhətdən bağlı olan cümlələrin eyni fikir və mövzu ətrafında birləşməsidir.

Mətn ən böyük nitq vahididir.

Mətn – böyük və ya kiçik həcmdə, bitkin məzmunu və formaya malik şifahi və ya yazılı ünsiyyət vasitəsidir.

Mətn anlayışının izahında mübahisəli bir məqam mətnin ən azı neçə cümlədən ibarət olmasıdır. Bu məsələyə aydınlıq gətirmək üçün mətn anlayışına müxtəlif mənələrdə izahını bilmək vacibdir. Mətn tipografik anlayış kimi hər cür yazılı nitq, hətta bütöv və ya natamam yazı parçası olaraq nəzərdə tutulur. Dilçilikdə isə mətn ən böyük nitq vahididir. Yəni cümlələri, abzasları, fəsiləri ehtiva edən məntiqi cəhətdən əlaqəli və rabitəli yazı materialıdır.

Mütəxəssislərin əksəriyyəti mətnin ən azı iki cümlədən ibarət olduğunu düşünür. Lakin atalar sözlərini, aforizmləri, şüarları nəzərə alaraq geniş yayılmasına baxmayaraq bu fikirlə razılaşmaq olar. Məsələyə başqa bir aspektdən də baxaq. Bədi janrlar daim dəyişməkdə, yeniləri yaranmaqdadır. Müasir ədəbiyyatda yaranan yeni janrlar – bir sözlük şeir, bir cümləlik hekayələrin də yazılı ifadəsi mətni təşkil edir.

Məktəb təcrübəsində hər gün müəyyən həcmdə müxtəlif xarakterli və üsluba malik mətnlər oxuyur, esse, inşa, hekayə kimi yazı növlərində mətn tərtib olunur. Mətnin əsas əlamətlərini bu baxımdan müəyyənləşdirə biləyik:

- Mətnə cümlələr mənə və qrammatik cəhətdən bağlı olur.
- Mətnin başlığı var və yaxud ona başlıq vermək mümkündür.
- Mətn 3 hissədən ibarətdir: giriş, əsas, nəticə.
- Mətnə bütün cümlələr eyni mövzuya aiddir.
- Məzmununa görə mətnin xarakteri olur: nəqli, təsviri, mühakimə və qarışıq (nəqli-təsviri, təsviri-mühakimə və s.).

Nədən bəhs olunursa, o, mətnin mövzusu təşkil edir. Mətnin mövzusu onun başlığında da öz ifadəsini tapa bilər.

Mətnin mövzusu müəyyənləşdirmək üçün belə bir sual verilə bilər: Mətnə nədən bəhs edilir?

Mətnin mövzusu müəyyənləşdirmək üçün fəaliyyət alqoritmimi belə tətbiq edə bilərik:

1. *Başlığa diqqət edin.* Burada mətnə bəhs olunanlar haqqında eymən ola bilər. Bu, xüsusilə müəllifin birbaşa mətləbə keçdiyi kiçik hekayə və ya məqalələrə aiddir. Nəzərə alın ki, başlıq assosiativ, metaforik və ya paradoksal ola bilər.
2. *Mətnin açar cümlələrini yazın.* Bunun üçün hər bir abzasda mətnin məzmununu əks etdirən əhəmiyyətli, vacib cümlələri seçin.
3. *Qısaltdın.* Bu cümlələrdən bütün artıq olanları (təfərrüatlar, izahlar, epizodlar) silin. Nəticədə ancaq çox vacib açar sözlər və ifadələr qalmalıdır.
4. *İfadələri əhəmiyyətinə görə sıralayın.* Mətnin əsas mövzusu müəyyənləşdirmək üçün onları sütunda əhəmiyyətli dərəcəsinə görə sıralamaq lazımdır. Birinci növbədə o sözü yazmaq lazımdır ki, ondan istifadə etmədikdə mətnə nədən bəhs olunduğunu müəyyənləşdirmək mümkün deyil.
5. *Mətnin məzmununu üç-dörd kəlmə ilə, yəni açar sözlərlə ifadə edin.* Əsas öncəki mərhələdə seçdiyiniz sözləri götürəcəyik. Mövzu ən son həddə qədər qısa ifadə olunmalıdır. Onu cümləyə çevirməyə çalışmayın, ən ideal forma iki-üç kəlmədən ibarət söz birləşməsidir.

Mətnin mövzusu müəyyənləşdirmək üçün açar sözləri yazmaq lazım olduğunu qeyd etdik. Bəs açar sözlər nədir? Açar sözlər mətnə əsas mənə yükünü daşıyan və məzmunu müəyyənləşdirən sözlərdir.

Mətn üzrə işin təşkili: mətnin mövzu və ideyasının müəyyənləşdirilməsi

İstənilən mətnə açar sözlər:

- mətnin məzmununu anlamağa kömək edir;
- müəllif fikrinin qavranılmasında əhəmiyyətli rol oynayır;
- planın tərtibində və hissələrin fərqləndirilməsində istifadə edilir;
- mənə və ekspressiv məzmunu müəyyənləşdirir.

Mətnə əsas, ikinci dərəcəli, informasiyaverici açar sözləri müəyyənləşdirmək olar.

Biliklərin praktik tətbiqini nəzərdə keçirək:

İşarələrin tarixi

Yazı meydana gələnə qədər minilliklər boyu insanlar arasında yalnız şifahi ünsiyyət mövcud olmuşdur. İlk əlifba yarandıqdan sonra danışq səsleri yazıda hərflər vasitəsilə işarə olunmağa başlandı. Bu səslerin köməyi ilə sözlər, cümlələr yazıldı. Beləliklə, yazılı nitq meydana gəldi.

Lakin şifahi nitq təkə danışıq səslərindən ibarət deyil. Doğrudur, insan danışarkən fikrini, ilk növbədə, sözlərlə, cümlələrlə ifadə edir. Bununla belə, intonasianın, vurğunun, pauzanın və s. əhəmiyyəti də az deyil. Yazıda bütün bu köməkçi funksiyaları xüsusi işarələr – durğu işarələri yerinə yetirir.

Durğu işarələri mətnin daha asan qavranılmasına, səslə oxu zamanı düzgün ifadəsinə kömək edir. Lakin bu işarələr əlifba ixtira olunduqdan çox sonralar yaranmışdır. İlk dövrlərdə yazıda nənki durğu işarələri, heç sözlər arasında boş məsafə də olmurdu. Belə mətni oxumağın nə qədər çətin olduğunu təsəvvür edə bilərsinizmi?

Yazı prosesinin özü də çətin iş idi. Mətnlər xəttatlar tərəfindən köçürülürdü. Bir kitabın köçürülməsi bəzən bir neçə ilə başa gəlirdi. Belə kitabları oxuyanların sayı da məhdu idi.

Kitab çapının meydana gəlməsi və daha geniş oxucu kütləsinə əhatə etməsi mətnlərin daha anlaşılqı, rahat oxunuşlu olması zərurətini yaratdı. Bunun üçün, ilk növbədə, sözləri, cümlələri bir-birindən ayırmaq lazım idi. İlk zamanlar mətnəki sözləri bir-birindən yazı xəttinin mərkəzində nöqtə qoymaqla ayırırdılar. Sonralar nöqtə əvəzinə kiçik boşluq saxlamağa başladılar, nöqtə isə cümlənin bitdiyini bildirirdi. Daha sonra cümlənin ilk sözünün böyük hərflə yazılması da mətnin oxucular tərəfindən daha asan qavranılmasına kömək edirdi.

Tapşırıq: Oxuduğunuz hissədə hansı abzasın mövzu ilə bağlılığı zəifdir?

Bu suala cavab vermək üçün öncə mətnin bu hissəsinin mövzusu müəyyənləşdirmək lazımdır. Siz artıq açar sözlər haqqında məlumatlısınız. Mövzunu müəyyənləşdirmək üçün açar sözlərdən istifadə edək.

- Öncə hər bir abzasın açar sözlərini seçək.
1. yazı, şifahi ünsiyyət, əlifba, hərflər, sözlər, cümlələr, yazılı nitq
 2. şifahi nitq, sözlər, cümlələr, intonasiya, vurğu, pauza
 3. durğu işarələri, işarələr, durğu işarələri, mətni oxumaq

Könül NƏHMƏTOVA,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru

4. yazı prosesi, xəttatlar, kitabın oxunması, kitablar
5. kitab çapı, nöqtə, kiçik, boşluq, böyük hərflər

Əldə etdiyimiz sıralardakı sözlər arasında əlaqəni müəyyənləşdirək. Görürük ki, 5 sıradan ibarət olan sözlərin 4-cü sıradakı açar sözlərin digərləri ilə əlaqəsi zəifdir. Beləliklə də müəyyənləşdiririk ki, bütün abzaslarda yazıda durğu işarələrindən danışıldığı halda dördüncü abzasda əlyazma kitablarının hazırlanmasından bəhs olunur. Bununla da belə qənaətə gəlirik ki, dördüncü abzas mətnlə zəif əlaqəlidir.

Mətnin ideyasını necə müəyyənləşdirməli?

İdeya – müəllifin seçdiyi mövzu vasitəsilə söyləmək istədiyi fikirdir. Analogiyaya baxaq. Təsəvvür edin ki, siz ev tikməyi düşünürsünüz. Ev – sizin müəllif olaraq diqqət predmetinizdir. Sonra siz evin zahiri görünüşünün necə olacağını, hansı məqsədlə istifadə ediləcəyini, neçəyə başa gələcəyini düşünürsünüz. Bu fikirlər sizin ev tikməkdə qarşınıza qoyduğunuz məqsədlərdən aslıdır. Siz nə istəyirsiniz: istilik, gözəllik, rahatlıq, qonşuları təəcübləndirmək? Problemlə yanaşı qarşınıza qoyduğunuz məqsəd evin tikilməsi üçün ideyadır.

Eləcə də mətnə: müəllif öncədən mövzunu və bu mövzu ilə bağlı söz deyə biləcəyi problemi qoya bilməlidir. Bu problem informasiyanın verilməsi və ya müəllifin hər hansı mövzuya münasibətinin verilməsi, yaxud gündəlik problematik sualın cavablandırılması kimi qoyula bilər. Məsələnı həll etmək üçün müəllif, eyni zamanda, problemin çərçivəsini müəyyənləşdirir və bu problemə şəxsi münasibətini – müəllif mövqeyini formalaşdırır. Problemlə maraqlanan oxucularına müəllif mövqeyini bildirmək müəllifin məqsədi və mətninin ideyasıdır. İdeya əsas fikrin dəqiq ifadəsi şəklində, yəni müəllif qənaəti kimi verile bilər.

Elmi və rəsmi-ışgüzar mətnlərdə əsas fikir və ya məqsəd mətnin başlığından aydın olur. Məsələn, "Marsda həyatın olmasının

şübutu" başlığı onu bildirir ki, mətnəki əsas informasiya Marsda həyatın mövcud olmasıdır. Amma, məsələn, Səməd Vurğunun "Aslan qayası" əsərini oxumaq lazımdır ki, əsərin nəyə həsr olunduğunu və ideyasını müəyyənləşdirmək mümkün olsun.

Böyük həcmli, mürəkkəb quruluşa malik bədi və publisistik əsərlərin ideyası müəllifin qarşısına qoyduğu kompleks problemlər əsasında müəyyən edilir.

Publisistik mətnin ideyasını tapmaq üçün qoyulmuş problemlərə əsaslanaraq müəllif mövqeyini təhlil etmək lazımdır. Bunun üçün:

- a) abzaslarda verilmiş tipik suallara cavab vermək;
- b) müəllifin mövqeyini ifadə edə biləcək bədi və publisistik əsərlərin ideyasını tapmaq.

Mətnin məzmunu ilə tanış olub onun ideyasını müəyyənləşdirməsi üzrə praktik işi nəzərdən keçirək.

Beş müdrik

Ən qısa yol – hər zaman yeganə ən müdrik yol deyil. Hər birimizin həyat yolunun öz təyinatı var.

Beş müdrik meşədə azır. Birinci deyir: "Mən sola gedəcəm – mənim intuisiyam belə deyir. İkinci deyir: "Mən sağa gedəcəm, "sağ" sözü "salamatlıq" mənasını verir. Üçüncü deyir: "Mən geriyyə döncəm – biz oradan gəldik, demək ki, mən mütləq meşədən sağa çıxacağam". Dördüncü deyir: "Mən irəli gedəcəm – irəliləmək lazımdır, mütləq meşə sona çatacaq və yeni bir aləmə çıxacağam". Beşinci deyir: "Siz hamınız yanılırsınız. Daha yaxşı üsul var, məni gözləyin". O, ən hündür ağacı tapıb dırmanmağa başlayır. O, çıxana qədər hamı uzaqlaşib öz seçdiyi tərəfə gedir. O, yuxarıdan meşədən daha tez çıxmaq üçün hansı tərəfə getmək lazım olduğunu görür. İndi o, hətta müdriklərin hansı ardıcılıqla meşədən çıxacaqlarını da deyə bilər. O, daha hündürə çıxıb ən qısa yolu görür.

Müdrik problemin üzünə qalxdı və hamıdan yaxşı həll etdi! O, bildi ki, hər şeyi doğru etmişdir. Amma başqaları deyil! Onlar inadkar oldular, onu eşitmədilər. O, həqiqi müdrikdir!

Lakin bununla bitmir, çünki... O yanılırdı. Hamı doğru hərəkət etmişdi.

Sola gedən talaya çıxmışdı. O, ac qalmalı və vəhşi heyvanlarla mübarizə etməli olmuşdu. Bununla da o, meşədə sağ qalmağı öyrənmiş, meşənin bir hissəsi olmuşdu və başqalarını da buna öyrədə bilərdi.

Sağa gedən quldurlara rast gəlmişdi. Quldurlar onun hər şeyini qarət etmiş və özünü də onlarla birgə quldurluq etməyə məcbur etmişdirlər. Lakin bir qəddərdən sonra o, quldurları ürayındə onları unuduqları hissi – insanlığı, mərhəməti oyandırmışdır. Onlardan bəzilərinin peşmanlığı hətta o qədər güclü olmuşdur ki, müəllimlərinin vəfatından sonra özləri müdrik olmuşdurlar.

Geriyyə dönan müdrik gəldiyi ciğrəla döndəndən sonra həmin ciğrə meşədən zövq almaq istəyənlər üçün yola çevrilmiş və itmək təhlükəsi aradan qalxmışdır.

İrəli gedən yeni yol açmışdır. O, heç kimin olmadığı yerlərdə olmuş, insanlar üçün yeni gözəl məkanlar, dərman bitkiləri və faydalı heyvanlar kəşf etmişdir.

Ağaca çıxan müdrik qısa yol tapmağın mütəxəssisi olmuşdur. Ona öz problemini sürətə həll etmək istəyən hər kəs mürciat edirdi, hətta bu, inkişafa gətirməsə belə...

Beləliklə, hər bir müdrik öz təyinatını yerinə yetirir.

Hündürə qalx və qısa yolu gör.

Başqalarına öz yolu ilə getməyə icazə verməyi bacar.

Hamının müdrik olduğunu etiraf et – hər bir yol vacibdir və hörmətə layiqdir.

Daha sonra...

Finala baxmağı bacar: oradan həmişə yolun davamı var.

Mətnə qarşıya hansı sual qoyulmuşdur? Mətnin məzmununa belə bir sual vermək olar: Ən müdrik yol hansıdır? Demək ki, mətnin qarşısında duran sual budur.

* Mətnin birinci və ikinci cümləsi onun problematik cümləsidir. Bu cümləyə sual verməklə mətnin problemini müəyyən edirik: Ən müdrik yol hansıdır?

* Müəllif münasibətinin xüsusiyyətləri nələrdir?

* Predmet necə dəyərləndirilir?

Mətnin əsas qəhrəmanı beşinci müdrikdir. Mətnə problem öncə onun nəzər nöqtəsindən dəyərləndirilir. Bu nəzər nöqtəsindən göstərilən münasibət sərtlik və birtərəfli yanaşma ilə xarakterizə olunur və oxucuda fikrin doğruluğuna şübhə yaradır. Buradan artıq düşünmək mümkün olur ki, beşinci müdrikin mövqeyi mətnin ideyası ola bilməz.

Mətnin məna vahidlərində əsas informasiyalar nədir?

Mətnin əsas hissəsinin abzaslarından əsas informasiya və fikirləri seçək.

Birinci abzas: Müdriklərin hər biri öz istiqamətini seçir.

İkinci məna vahidi: Beşinci müdriyə görə, ondan başqa hamı yanılırdı.

Üçüncü məna vahidi: Lakin o yanılırdı. Bütün yollar doğru yere çıxırdı.

Mətnə əsas fikri əsaslandırmaq üçün hansı arqumentlər gətirilir?

Mətnin əsas hissəsinin üçüncü məna vahidindən artıq ideyanı çıxarmaq mümkündür. Mətnin girişində verilmiş əsas fikri arqumentləşdirmək üçün müdriklərin gətirdikləri yoldakı ibretli nəticələr göstərilmişdir. Demək ki, mətnin birinci və ikinci məna vahidində problem qoyulmuş, üçüncü məna vahidində arqumentlər gətirilmiş, problem həll edilmişdir.

Mətnə hansı qənaət hasil olur?

Mətnin ideyası nəticə hissəsində açıq verilmişdir: "Hər kəsin öz təyinatı var. Ən qısa yol hər zaman ən müdrik yol deyil. "Məndəki bütün köməkçi fikirləri ümumiləşdirən və əsas fikir imkanların hamısını dəyərləndirməyi tövsiyə edir.

Bu fikir üçüncü məna vahidindən çıxarıla bilən fikirlə səsleşir: Doğru yolun vahid marşrutu yoxdur, ən qısa yol hər zaman ən müdrik yol demək deyil.

Mətn üzrə aparılan fəaliyyətləri ümumiləşdirək:

Təhlil nəyi göstərir? Mətn niyə yazılıb? Mətnin ideyası nədir? Müəllifin qənaəti nədən ibarətdir? Bu fikirdən çıxış edərək mətni necə adlandırmaq olar?

Mətnin didaktik məzmi insanın eqosunu tərbiiyə etməkdir. Mətnin sonunda oxucu üçün çıxarılan qənaət budur: "Finala baxmağı bacar: oradan həmişə yolun davamı var". Mətni ideyasına görə "Finala baxmağı bacar", "Hər kəsin yolu doğrudur", "Ən doğru yol", "Hər bir həyat yolunun öz təyinatı var", "Bütün yollar vacibdir" və s. bu kimi başlıqlarla adlandırmaq olar.

Bizim Fəridə MÜƏLLİM!

Mən yer üzündə müəllim-dən yüksək ad tanımıram!

Heydər ƏLİYEV

A zərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə Əməkdar müəllim fəxri adına layiq görülen təhsil işçiləri arasında istedadlı, beynəlxalq müsabiqələr qalibi olan yetirmələri haqqında onlarla məqalə hazırladığım Azərbaycan Milli Konservatoriyasının tərkibində İncəsənət Gimnaziyasının Orkestr şöbəsinin şöbə müdiri, Kamera orkestrinin rəhbəri Fəridə Mövsümovanın da adını gö-rəndə hədsiz sevindim. 56 yetirməsi, onlardan 18-i laureat və ali təhsillərini Milli Konservatoriyada davam etdirən, 2-si isə Prezident təqaüdünə layiq görülen bu müəllimin həyat yolunu çil-çırağ edən seçdiyi sənətinə hədsiz məhəbbət hissi bəstələdiyi barədə yetirmələri haqqında yazdığım çoxsaylı məqalələrdə dəfələrlə söz açmışam. Həmişə şagirdləri haqqında sevimli müəllimlərinin ürək sözlərini dinləyib, qələmə alırdımsa, bu dəfə həmin yazılarımın “baş qəhrəmanları”nı danışdıraraq onların əməyi dövlət tərəfindən rəğbətəndirilən müəllimləri ilə bağlı ürək sözlərini yaddaşıma köçür-məyə çalışdım.

Müəllimlərinin sevinc hissələrini şagirdləri də onunla bərabər yaşayır

“Bütün nailiyyətlərimə görə müəllimimə borcluyam”

Gülınar Rəfiyeva: 2018-ci ildən AMK tərkibində İncəsənət Gimnaziyasında skripka ixtisası üzrə təhsil alıram. Sevinirəm ki, həm müəllim, həm də şagird kollektivlərinin dərin rəğbətini qazanan Fəridə Mövsümovanın şagirdiyəm. Mən Fəridə müəlliməndən təkcə peşə hazırlığının deyil, vətəne layiq övlad olmağın nə dərəcədə vacib olduğunu sirlərini də əxz edirəm. O, dərslərində

vaxt tapıb problemlərimizlə də maraqlanır, hər birimizlə fərdi söhbətlər aparır, düzgün həyata istiqamətləndirir. Buna görə də bəzi hallarda analarımızla bölüşmədiyimiz sirləri, fikirləri belə biz Fəridə müəllimlə bölüşür, onun xeyir-duasıyla öz işimizi qururuq. Sevimli müəllimimin üzərində haqqı böyükdür. Məhz onun tələbkərligi, üzərində yorulmaq bilmədən çalışqanlığı sayəsində bu

gün mən beynəlxalq müsabiqələr laureatıyam. İsraildə keçirilən “Holy Land” beynəlxalq incəsənət festival-müsabiqəsində II, İspaniya və Estoniyada təşkil olunan müsabiqələrdə instrumental ifaçılıq nominasiyasında I-ci yerə layiq görüldüm. Müsabiqələrdən mənə diplomlar gəldikcə Fəridə müəllimin sevinci yerə-göyə sığmır, bunları öz uğuru, öz qələbəsi sayır. Musiqi sahəsində qazandığım bütün nailiyyətlərimə görə Fəridə müəllimə borcluyam. Sevimli müəllimimi Əməkdar müəllim fəxri adı alması münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm!

“Ən böyük şansım onun şagirdi olmağımdır”

Ləman İsmayılova: Mən 2018-ci ildən AMK tərkibində İncəsənət Gimnaziyasında təhsil alıram. 11-ci sinif şagirdiyəm və skripka ixtisası üzrə müəllimim Fəridə Mövsümovadır. Bəlkə də musiqili dünyamda ən böyük şansım, uğurum belə bir Fəridə müəllimin şagirdi olmağımdır. Sevimli müəllimimlə bütün uğurlara biz birlikdə imza atırıq, birlikdə irəliləyirik. Nə zaman, hansı məqamda çətinlik çəksəm, o, həmişə yanımda olub, bütün əziyyətlərə qatlaşıaraq qarşımda duran maneələri dəf edərək mənə sevinc verir.

Fəridə müəllim öz şagirdlərinə çox güvənir. Bu da mənə və sinif yoldaşlarıma xüsusi güvən və inam verir. O, olduqca səmimi və mehriban insandır. Verdiyi tövsiyə və məsləhətlər ən çətin məqamlarda karıma gəlib. Dözümlü və təmkinli olmağı, heç bir çətin situasiyada özümüzi itirməməyi, baş verən hər hansı bir hadisədən tez və dərhal nəticə çıxarmağa tələsməməyi, səhvə yol verməməyi təlqin edir bizə sevimli müəllimimiz. Yaddaşımda qızıl hərflərlə həkk olunub onun ibrətəməz kəlamları. Fəridə xanımın əzmkərligi, tələbkərligi ilə söylə hazırladığım müsabiqələrdən həmişə qalib qayıtmışam. Müxtəlif vaxtlarda Estoniyada, Türkiyədə, İsveçdə, Amerikada keçirilən beynəlxalq müsabiqələrdə birinci yerə layiq görülmüşəm. Bütün qələbə sevinclərimi mənəmlə bərabər yaşayan Fəridə müəllim mənə ustadım, həyata vəsiqə verənimdir. Bu cür müəllimi sevmək mümkündür. Fəxr edirəm sevimli müəllimimlə. Sevimli müəllimimi yüksək fəxri adı layiq görülməsi münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm! Bu gün sevinc hissələrini biz də onunla bərabər yaşayırıq.

“Biz də onun ümidlərini doğrultmağa çalışırıq”

Əminə Əmrahova: İncəsənət Gimnaziyasının 4-cü sinfində təhsil alıram. Fəridə Mövsümovaya mənə skripkadan dərs keçir.

Sevimli müəllimimə hörmət və ehtiramım sonsuzdur. Fəridə müəllim skripkanın dərin bilicisidir və o, bildiklərini biz şagirdlərinə bacarıqla, təmkinlə öyrədir. Fəridə müəllim məktəbdə bizim həm də rəfiqəmizdir. Bir balaca qəmgin görə, o saat qolumuza girib öz otağına aparacaq, o ki var sorğu-sual edəcək və öz ana-bacı tövsiyələrini, öyüd-nəsihətlərini verərək dolmuş ürə-

yimizi ustahqla boşaldacaq. Şəxsən mənə valideynlərim qədər əzizdir müəllimlərim, xüsusilə Fəridə müəllim.

Musiqi sahəsində müəllim kimi çoxillik fəaliyyəti nəzərə alınmaqla Fəridə xanıma Əməkdar müəllim fəxri adı verilib. Bu münasibətlə mən də onu ürəkdən təbrik edirəm. Müəllimimizin yaşadığı sevinc hissələrini biz şagirdləri də onunla bərabər yaşayırıq. Düşünürük ki, bu, bütövlükdə öz yetirmələri ilə say-sız-hesabsız qələbələrə imza atan gimnazianın pedaqoji kollektivinin əməyinə verilən qiymətdir.

Müsabiqə və festivallarda, beynəlxalq istedad yarışmalarında şagirdlərinin qazandıqı qələbələrə sayı qədərdir onun uğurları. Yeri gəlmişkən, ötən tədris ilində Fəridə xanım mənə beş beynəlxalq müsabiqəyə hazırladı. İtaliyada keçirilən “Marinella Summer Holidays” beynəlxalq müsabiqədə II yerə layiq görüldüm, Bakıda keçirilən “Ümid” beynəlxalq incəsənət müsabiqəsində I-ci yeri tutdum və Təhsil Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən “3 Alov” beynəlxalq müsabiqədə ikinciliyi qazandım. Fəridə müəllim bizimlə işləyərkən ürəyini qoyur, yolumuzu işıqlandırır, biz də onun ümidlərini doğrultmağa çalışırıq.

“Fəxri adınız mübarək sevimli müəllimim!”

Fidan Quluzadə: Bir ildir ki, Fəridə müəllim mənə dərs deyir. O, bizə ilk gündən tək müəllim yox, həm də ana məhəbbəti aşılayıb. Bilmədiyimiz, öyrənmədiyimiz çox məqamları bizə aşıladıb, öyrədir, tövsiyə edir. Fəridə müəllim biz yetirmələrinə, eyni zamanda müstəqil yaşamağı, dəyərli şəxsiyyət olmağı bacarmağımızı da təlqin edir. Əgər biz gələcəkdə yaxşı musiqi bilicisi olmaqla yanaşı həyatdan da bir müstəqil şəxsiyyət olaraq baş çıxarmağı bacarsaq, onda bütün nailiyyətlər başımızın tacı ola biləcək, - söyləyir sevimli müəllimimiz. Fəridə müəllimin demək olar ki, bütün öyüd-nəsihətləri valideynlərimiz tərəfindən də yüksək qarşılır. Mən həmişə onların təşəkkürünü Fəridə müəllimə çatdıranda o, özünəməxsus qürurla başı ilə öz razılığını ifadə edir. Olduqca ciddi

və tələbkər müəllimdir. Öyrətdiklərini geri almıyınca şagirdini rahat buraxan deyil. Ona görə də onun dərslərində daha diqqətli oluram və etimadını doğrultmağa çalışıram. Mən Türkiyə və Ukraynada keçirilən yaradıcılıq müsabiqələrinin qalibi olanda Fəridə müəllimin sevinc hissələrini sözlə ifadə edə bilmirəm. Açıq, onunla ilk tanışlığımızda ciddiliyi mənə çox qorxutmuşdu. Amma tanıdıca gördüm ki, ciddi, sört olmaqla yanaşı, həm də olduqca mülayim, mehriban insandır. Belə bir müəllimin şagirdi olmaq böyük xoşbəxtlikdir. Sevimli müəllimimi ölkə rəhbəri tərəfindən yüksək adı layiq görülməsi münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Fəxri adınız mübarək, sevimli Fəridə müəllim!

“Üzərində gərgin əməyi sayəsində uğurlara imza atmışam”

Məltəm Axundzadə: Mən AMK tərkibində İncəsənət Gimnaziyasının Musiqi şöbəsində skripka ixtisası üzrə təhsil alıram. İxtisas müəllimim Fəridə Mövsümovadır. Sevimli müəllimim mənə “uğura aparın yolun günəşidir” desə, yanılmıram. O, qayğıkeş, həm də

tələbkər müəllimdir. Fəridə Mövsümovanın üzərində gərgin əməyi sayəsində bir çox konsertlərdə iştirak edib uğurlara imza atmışam. Beynəlxalq müsabiqələr laureatıyam. Son aylar Türkiyə və İsveçdə keçirilən beynəlxalq musiqi festival-larında birincilik qazanmışam. “Ameri-

can edition” beynəlxalq incəsənət müsabiqəsində I yerə, “Stelele Romane” müsabiqəsində isə II yerə layiq görülmüşəm. Bütün bu uğurlarımın həmmüəllifi sevimli müəllimim Fəridə xanımdır. Əziz müəllimimi bu günlərdə layiq görüldüyü Əməkdar müəllim fəxri adı münasibətilə ürəkdən təbrik edirəm. Bu, ölkə rəhbəri tərəfindən məhz bizim üzərində çəkdirdiyi əziyyətlərə və qazandıığımız birinciliklərə görə sevilən-seçilən müəllimimizə verilən yüksək qiymətdir.

Müzəffər Azərbaycan Ordusunun sentyabrın 27-də işğalçı Ermənistan silahlı qüvvələrinə qarşı başladığı əks-hücum əməliyyatında əldə etdiyi möhtəşəm qələbələr haqqında çoxlu kitablar yazılacaq, filmlər çəkiləcək.

Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinin şəhid məzunları

Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin, Zəngilanın və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə yaralı hərbiçilərə döyüş meydanında tibbi yardım göstərən Arəstə Baxışova oktyabrın 23-də Qubadlı uğrunda gedən döyüşlər zamanı şəhid olub.

Cilingir Nəbiyev 2013-2015-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinə “Texnologiya müəl-

Sentyabr ayı Azərbaycan tarixində önəmli hadisələrə yadda qalıb. Ötən il sentyabrın 27-də Vətən torpaqlarının işğaldan azad olunması hərəkətinə başlamağımız bu ayı bizim üçün daha da öziz etdi. Artıq sentyabr ayı Azərbaycan xalqı üçün Qarabağın azadlığına gedən yolun başladığı gün olaraq əbədi tarixi yaddaşımızda qalacaqdır. Ötən ilin iyul ayında Ermənistanın Tovuz istiqamətindən üzərmişə növbəti həmləsi 30 ilə yaxın davam edən siyasi danışıqların heç bir nəticə vermədiyini aydınlığı ilə göstərdi. Azərbaycan dövləti bölgemizdə qan tökülməsin, yeni nəsilər ötən əsrin sonlarındakı münaqişənin ağır-acısını bir daha yaşamasınlar deyərək həmişə sülh yolu ilə torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasını tələb edirdi. Dövlət başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyev sülh danışıqlarına dair müxtəlif görüşlərdə Azərbaycan xalqının işğalla bağlı barışmaz mövqeyini nümayiş etdirirdi. Ermənilər isə nəinki iddia etdikləri Qarabağdan, hətta ətraf rayonlardan da çəkilmək istəmədiklərini açıq-aşkar ortaya qoyurdular. Ermənistan baş nazirinin Azərbaycanın mədəniyyət guşəsi - Şuşada Qarabağın Ermənistan olduğunu söyləməsi artıq bütün diplomatik yolların tükəndiyini göstərirdi. Nəticədə iyul hadisələrindən sonra Azərbaycan Prezidenti ortaya qəti və son mövqeyini qoydu:

Azərbaycan Ordusu genişmiqyaslı əks-hücum əməliyyatına başlamaqla Vətən müharibəsinə səfərbər olundu. Qarabağ Azərbaycanıdır! Şüarı ilə yola çıxan Azərbaycan əsgəri sentyabr ayından etibarən bütün cəbhə xətlərindən hücumu keçərək düşməni işğalını sürətli şəkildə sona çatdırmağa başladı. Müharibənin ilk günlərindən başlayaraq Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinin tələbə və məzunları da öz vətəndaşlıq borcunu

yerinə yetirmək üçün könüllü şəkkildə cəbhəyə yollanıb. Bu, onun sübutudur ki, vətənin dar günündə ən ümdə vəzifəmizi yerinə yetirməkdə heç bir qüvvə bizə maneə olmamalıdır. Cəbhədən gələn hər bir xoş xəbər bizi sevindirirdi kimi itkilərimiz, mənəvi yarılarımız da içimizi göynədirdi. Azərbaycan Respublikasının Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin hər çıxışını böyük fəxr, sevinc hissi, işğaldan azad olunmuş torpaqların müjdəsi ilə dinləyirdik. 44 gün davam edən Vətən müharibəsi xalq olaraq bizə çox şeyi öyrətdi. Birlik, güclü və dayanıqlı olmağı eyni zamanda cəbhədə döyüşən hər bir övladın bizdən olmağı hissini aşladı. Amma bu sevincimizin arxasında qəhrəman oğullarımızın itkisi, yarası dururdu. 2907 şəhid, yarımçıq qalmış həyatlar və arzular. Şəhidlər ölməz, unudulmaz! İllər keçsə də, gələcək nəsillər onları hər zaman böyük minnətdarlıq duyğusu ilə yad edəcəklər. Şəhidlərin davamı varsa, xatirələri hər yerdə anılarsa, deməli, onlar ölməyib, ürklərdə daim yaşayırlar. Hər birimizin vətəndaşlıq borcudur ki, şəhidlikləri ilə bizə qələbə sevinci yaşadan bu oğullarımızı daim qəlbimizdə yaşadaq.

44 gün davam edən müharibədə olan itkilərimiz tələbə və məzunlarımızdan da yan keçmədi.

Müharibənin ilk yeganə qadın şəhidi-Arəstə Baxışova. O, 2004-2008-ci illərdə Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinə “İngilis dili” ixtisası üzrə təhsil alıb. Təhsilini başa vurduqdan sonra uşaqlıq arzusunun yerinə yetirmək üçün tibb kollecinə daxil olub. Arəstə Baxışova 2018-2019-cu illərdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Baş Hərbi Hospitalında tibbi statist olaraq çalışıb.

Azərbaycan Ordusunun çavuşu olan hərbi tibb bacısı Arəstə Baxışova 2020-ci il sentyabrın 27-də

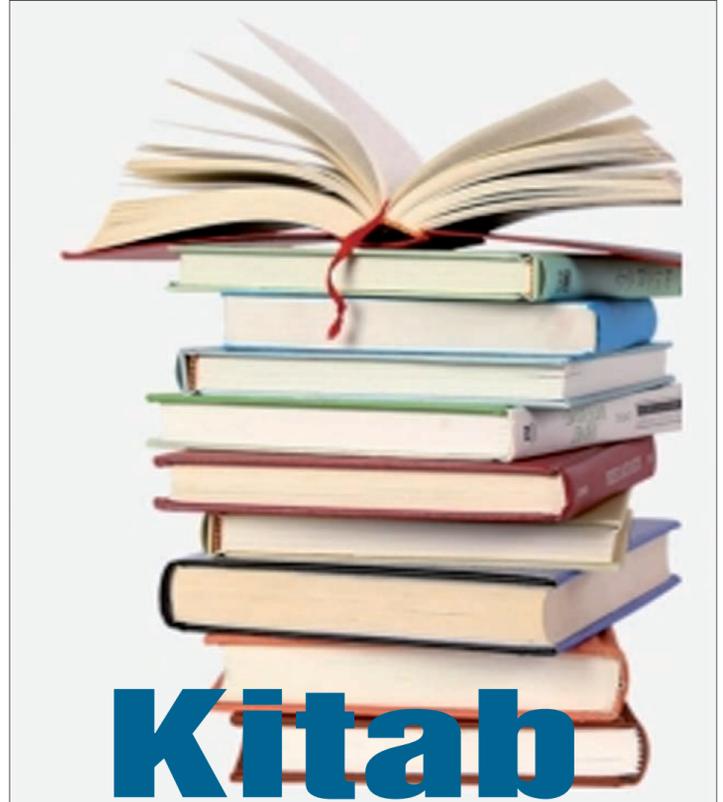
limliyi” ixtisası üzrə təhsil alıb. Azərbaycan Ordusunun giziri olan Cilingir Nəbiyev 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı Füzulinin və Qubadlının azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə savaşıb. Cilingir Nəbiyev oktyabrın 27-də Qubadlı döyüşləri zamanı şəhid olub.

İlkin Ağaquliyev - Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinin “Fiziki tərbiyə müəllimliyi” ixtisasına qəbul olmuşdur. 2020-ci il sentyabrın 27-də Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tərəfindən Ermənistan işğalı altında olan ərazilərin azad edilməsi üçün başlanan Vətən müharibəsi zamanı Suqovuşan uğrunda gedən döyüşlərdə öz şücaətini göstərərək qəhrəmancasına şəhid olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi, Şanlı Ordumuzun gücü ilə işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə günəş yenidən doğur, əzəli və əbədi yurd yerlərimiz yenidən canlanır, Azərbaycan bayrağının sancıldığı hər qarış yer cənnətə dönür. Çox qısa zaman ərzində bu torpaqlarda quruculuq, abadlıq işləri həyata keçirilir. Bir ildən qısa bir zamanda atılan təqdirəlayiq addımlardandır. Bildiyimiz kimi, cənab Prezident İlham Əliyevin sərəncamına əsasən bu il ölkəmizdə “Nizami İli” elan olunub və xüsusilə bu ildə bir neçə kitab sərgilərinin təşkili N.Əgəncəvinin şəxsiyyətinə olan ehtiramı təbliğ edir. Onun ərsəyə gətirdiyi əsərlər bilavasitə təhsilə, elmə, kitabə, dünyagörüşə köklənir. O, kitab oxumağın faydalarını öz əsərlərində dəfələrlə nümayiş etdirmişdir:

Yaşasın Müzəffər Azərbaycan Ordusu! Yaşasın Müzəffər Ali Baş Komandan!

Sevda AXUNDOVA,
ADPU nazirində Azərbaycan
Dövlət Pedaqoji Kollecinin
direktor müavini

Kitab

oxuyursansa...

Cəmiyyətdə sosial mühitin yaranmasında, qarşılıqlı anlaşmanın formalaşmasında kitab böyük məktəbdir. Kitab bugünün, sabahın mədəniyyət göstəricisidir, zamanın açarıdır. İnsanın kamil bir vətəndaş kimi yetişməsində, onun fikirlərinin, düşüncə tərzinin genişlənməsində kitabı bir müəllim kimi də dəyərləndirmək olar. O, təsir obyektinə olaraq azad, yaradıcı insan tərbiyəsinə formalaşdırır, insanı özünüifadə azadlığı uğrunda mübarizəyə cəlb edir.

Bir kitabın məhv olması cəmiyyətin məhvi kimi qiymətləndirilir. Bu əsnada 17-ci əsrdə İngiltərənin şairi, publisisti olan Con Miltonun fikirləri yada düşür. Senzorları “kitab qatilləri” adlandıran C.Milton öz nitqində deyirdi: “Yaxşı kitabı öldürmək yaxşı adamı öldürmək kimi bir şeydir, insanı öldürən kəs Tanrı mislinə olan şüurlu canlıyı öldürmüş olur; yaxşı kitabı məhv edən şəxs isə Tanrının doğrucu, həqiqi mislinə olan zəkənin özünü öldürmüş olur”.

Ta qədimdən bu günə kimi kitabə marağ artmaqdadır. Texnologiyanın sürətli tərəqqisi, rəqəmsallaşmanın güclənməsi kitabə olan sevgini azaltmır, əksinə dövrün əvvəlki illərinə nisbətən daha da artırmaqdadır. Müasir dövrdə kitab təbliğati, mütaliyəyə cəlb olunma üsulu genişlənir. İnformasiya əldə etmə imkanlarının artmasına baxmayaraq, kitabə olan tələbat günü-gündən çoxalır. Satış obyektlərinin artımı, müxtəlif qurumların, təşkilatların keçirdikləri kitab sərgiləri bu yöndə atılan təqdirəlayiq addımlardandır.

Bildiyimiz kimi, cənab Prezident İlham Əliyevin sərəncamına əsasən bu il ölkəmizdə “Nizami İli” elan olunub və xüsusilə bu ildə bir neçə kitab sərgilərinin təşkili N.Əgəncəvinin şəxsiyyətinə olan ehtiramı təbliğ edir. Onun ərsəyə gətirdiyi əsərlər bilavasitə təhsilə, elmə, kitabə, dünyagörüşə köklənir. O, kitab oxumağın faydalarını öz əsərlərində dəfələrlə nümayiş etdirmişdir:

“Dünyada nə qədər kitab var belə
Çalışıb əlləşib gətirdim ələ
Oxudum, oxudum, sonra da vardım
Hər gizli xəzinədən bir dürr çıxardım”.

Bu ilin Nizami Gəncəvi ili adlandırılması, elm, bilik, yaradıcı dərnəklərinin artması, eyni zamanda kitab sərgilərinin nümayişi təsadüfi deyil. Bu, elmə, təhsilə, mütaliyəyə olan marağı gücləndirməyə, kitab satışını təmin etməyə yönəlib. Bu ya-

xınlarda, yəni 6-10 oktyabr tarixlərində N.Əgəncəvinin 880 illik yubileyinə həsr olunan 7-ci Beynəlxalq Kitab Sərgi Yarımarsının keçirilməsi bu istiqamətdə atılan addım kimi dəyərləndirilir. Sərgidə insan axınının çox olması diqqəti çəkirdi. Tanınmış xarici və eləcə də yerli qonaqların, yazarların iştirakı sərginin keyfiyyətindən, eyni zamanda kitabə olan tələbatdan xəbər verirdi. Bu növ sərgilərin keçirilməsi kitabsevərlərin daha müxtəlif üslublu kitablarla tanış olmasına şərait yaradır. Eyni zamanda dünyanın nüfuzlu yazarlarının əsərləri nümayiş olunur və oxucular tərəfindən tanınır. Belə sərgilərdə yazıçı, şairlərlə görüşlər təşkil olunur və oxucuların onlarla görüşmə imkanı olur. Xüsusilə yazarların kitablarını özlərinin təqdim etməsi sərgi iştirakçıları üçün, həmçinin, bu görüş yazarların oxucuları üçün çox əhəmiyyətli və sevindirici haldır. Bu tədbirlərin sayəsində kitabə, mütaliyəyə təbliğati genişləndirmə imkanı yaranır. Potensial əməkdaşlıq üçün kitab mağazaları ilə, yerli və xarici nəşriyyatların çap məhsulları ilə tanış olunur. Bu tip dərnəklərin keçirilməsi ölkəmizin beynəlxalq sferada tanınmasını təmin edir. Həm bizim yazarların, həm də xarici nəşriyyatların qarşılıqlı münasibət formaları yaranır. Bütün bunların keçirilməsində məqsəd insanı düzgün yola istiqamətləndirmək, düşüncə tərzinin genişləndirmək üçün onları mütaliyəyə cəlb etmək, onlara yeni həyat, yeni nəfəs bəxş etmək, mənəvi hüzzərə qovuşmasını təmin etmək, qəlbərdən, dar düşüncə tərbiyəsindən yaxa qurtarmaqdır.

Hər bir millətin oyanışı, tərəqqisi onun mədəniyyətinin, təhsilinin inkişafındadır. Bunun başında dayanan ünsürlərdən birincisi cəmiyyətdə kitab təbliğati genişləndirmək, kitabsevərlərin sayını artırmaqdır. Bir vətəndaş olaraq hər birimiz bu istiqamətdə addım atmalı və ilk olaraq özümdə bu vərdişi yaratmalıyıq.

Tünzalə QULİYEVA

ZƏFƏR

tariximiz adlı “açıq dərs”

Ağdam rayon 3 nömrəli tam orta məktəbinin tarix müəllimi Aygün Nayıbovanın VI sinifdə Zəfər tariximiz adlı “açıq dərs”i olub.

Təhsil şöbəsindən bildiriblər ki, dərstdə məktəb rəhbərliyi və müəllimlər iştirak ediblər. Şagirdlər dərs zamanı böyük həvəslə və qürurla 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhəboyu gənişmiqyaslı tərribat törətməsinə cavab olaraq Azərbaycan Ordusunun “Dəmir yumruq” adlandırılan əks-hücum əməliyyatına başlaması haqqında çıxışlar ediblər.

44 gün davam edən Vətən müharibəsi xalqımıza otuzillik işğala son qoyulması və ərazi bütövlüyümüzün bərpası ilə nəticələnən Şanlı Zəfər qazandı. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılmış möhtəşəm qalibiyyətimizin Zəfər tariximizə qızıl hərflərlə yazıldığı haqqında şagirdlərə məlumat verilib.

Vətən müharibəsinin həlledici məqamlarına, rəşadətli ordumuzun qəhrəmanlıq nümunələrinə, böyük qələbəni təmin edən amillərə nəzər salımb.

Sonda “açıq dərs” təhlil olunub. Fənn müəllimləri dərs barədə müsbət fikirlərini deməklə bərabər, tövsiyələrini də bildiriblər.

Müəllim sinifdə işgüzar şərait yaradırsa...

Mehriban Fətəliyeva 1962-ci ildə Şabran rayonunun Gələgah kəndində müəllim ailəsində anadan olub. 1979-cu ildə rayonun 2 nömrəli tam orta məktəbini qızıl medalla bitirib. 1979-1984-cü illərdə BDU-nin mexanika-riyaziyyat fakültəsində təhsil alıb. Əmək fəaliyyətinə Şabran rayonunun peşə məktəbində riyaziyyat müəllimi kimi başlayıb. 1993-cü ildən rayonun 1 nömrəli tam orta məktəbində pedaqoji fəaliyyətini davam etdirir.

Mehriban Fətəliyeva:
“Şagirdlərimə əyləncəli şəkildə riyazi dili öyrədirəm”

- Mehriban xanım, riyaziyyat müəllimi olmaq arzumuz haradan qaynaqlandı?

- Atam riyaziyyat müəllimi idi. Dil açmağa, demək olar ki, saymaqla başlamışam. Oyunların riyazi tapmacalar, məntiq oyunları olub. Bir az böyükdən sonra atamın evə gətirdiyi şagird dəftərini yoxlamaqda ona kömək etməyə başladım. Qonşu uşaqların, bəzən özümün böyüklərin ev tapşırıqlarını eləmək mənim üçün əyləncəyə çevrilmişdi. Məktəbi qızıl medalla bitirdikdən sonra atamın məsləhəti ilə bu arzuma çatdım.

- Şagirdlərə ixtisasınızı necə sevdirmə bilərsiniz?

- Riyaziyyat quru elm deyil. O ədədlərin, riyazi işarələrin köməyi ilə bizə ətrafımızda olanları danışır. Mən də şagirdlərimə əyləncəli şəkildə riyazi dili öyrədir, sonra riyaziyyatsız yaşamağın mümkün olmadığını, həyatımızın bütün sahələrində, istər məişətimizdə, istərsə də iş həyatımızda bizə çox lazım olduğunu başa salıram.

- Dərs prosesində ən çox istifadə etdiyiniz metodlar hansılardır?

- İnteraktiv təlim metodlarından daha çox istifadə edirəm. Çünki interaktiv təlim dərstdə yaranan, meydana çıxan şagirdlərarası öyrənmə ünsiyyəti və əməkdaşlığı, müəllim-şagird birliliyini nəzərdə tutur. İnteraktiv metodlar isə təlim prosesində öyrənmə və anlaşmaya, bacarıq və keyfiyyətlərə şagirdlərin yiyələnməsini həyata keçirən üsullar, tərzlər, işlər, yanaşmalar, vasitələrdir.

Müasir dərs öyrətmə prosesində müəllimin göstərdiyi pedaqoji məharəti, ustalığı nəzərdə tutur. Müəllim sinifdə işgüzar şərait yaradıb şagirdlərin müstəqil mühakimələrinə geniş meydan açırsa, hər mövzunun xarakterinə uyğun priyomlardan, çeviklik və interaktivliyin təmin edilməsindən, problemlə təlimdən istifadə edərsə, deməli, o, dərsi müasir tələblər əsasında qura bilər.

- Pedaqoji fəaliyyətinizdə qazandığınız uğurlar hansılardır?

- Ən birinci şagirdlərimin və valideynlərinin sevgisi, məhəbbəti, hörməti, şagirdlərimin uğurları

mənim ən böyük mükafatımdır. Qeyd edim ki, məktəbin, rayon icra hakimiyyətinin, 2017-ci ildə Təhsil Nazirliyinin Fəxri Fərmanlarına layiq görülmüşəm. Ən böyük mükafatım isə möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin Sərəncamı ilə “Əməkdar müəllim” adına layiq görülməyimdər. Bu diqqət və qayğıya görə Prezidentimizə dərin təşəkkürlərimi bildirirəm.

- Sınıf rəhbəri kimi valideynlərlə işinizi necə qurursunuz?

- Riyaziyyatda belə bir aksiom var: 3 nöqtədən yalnız bir müstəvi keçirmək olar. Təhsildə də belə-

dir, şagird, müəllim, valideyn, bunlardan biri əksik olsa, işimizin səmərəsi olmaz. Ona görə də valideynlərlə sıx əlaqə saxlayıram. Övladların dərs oxumaları üçün lazımı şəraitin yaradılmasına aid dəyərli məsləhətlər verirəm.

- Məktəbin ictimai həyatında nə kimi fəaliyyət göstərisiniz?

- Məktəbdə riyaziyyat fənni üzrə metodbirleşmə rəhbəriyəm. Fənn olimpiadalarının, “açıq dərs”lərin keçirilməsində və məktəbdə təşkil olunan tədbirlərdə yaxından fəal iştirak edirəm.

- Boş vaxtlarınızda nə işlə məşğul olursunuz?

- Ədəbiyyatı çox sevirəm. Öz əllərimlə saldıığım baxçamdakı güllərə sevvə-sevvə qulluq edirəm. Nəvələrim ilə oynamaq, onları sevmək, ailəmlə məşğul olmaq, şagirdlərim ilə söhbət, onlara kömək etmək həyatımın bir parçasıdır. Ümumiyyətlə, boş vaxtım qalmır.

- “Əməkdar müəllim” fəxri adını almağınız xəbərinizi eşidəndə hansı hissləri keçirdiniz?

- Çox gözənlilməz oldu. Amma həmişə inanmışam ki, nə vaxtsa çəkdiyim zəhmət qiymətləndiriləcək. Elə də oldu...

- Gənc müəllimlərə nə tövsiyə edərdiniz?

- Gənc müəllimlərə məsləhət görürdüm ki, həmişə şagirdlərini, ən əsası peşələrini sevsinlər. Həm də vəzifələrini vicdanla yerinə yetirsinlər. Bir də daim öz üzvlərində çalışsınlar. Onda hər şey istədikləri kimi olacaq.

Şakir CƏFƏROV

ŞANLI ZƏFƏR

şagirdlərin yaradıcılığında

Paytaxt məktəblərində sərgilər

Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin tabeliyindəki ümumi təhsil müəssisələri tərəfindən Vətən müharibəsində qazanılmış Şanlı Qələbəyə həsr olunan sərgilər keçirilir.

Zəfər Günü ərəfəsində mütəmadi olaraq təşkil olunan sərgilərin əsas məqsədi şagirdlərin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi işinin davamlı təşkilinə nail olmaq, uşaq və gənclərin bədii-estetik zövqünü formalaşdırmaq, xüsusi istedadla malik olan uşaqları üzə çıxarmaq, onların yaradıcılıq bacarıqlarının inkişafına dəstək verməkdən ibarətdir.

Sərgilərdə istedadlı şagirdlərin təsviri incəsənət, dekorativ tətbiqi sənət, floristika, fauna, elmi texniki və dizayn sahələrindən ibarət əl işləri və rəsmləri nümayiş olunur.

Həmçinin 44 günlük Zəfər yürüşünün simvolu olan xarıbulbülün müxtəlif formalarda təsviri, Qarabağdakı tarixi abidələrin, qalaların, döyüşlərdə istifadə edilən silahların maketləri sərgilərdə təqdim olunur.

Qarabağ və işğaldan azad olunmuş digər bölgələrin tarixi və coğrafiyası, flora və faunası, mədəni abidələri, dini ibadət-gahları və tanınmış şəxsiyyətlərindən bəhs edən videoçarxlar da nümayiş olunur.

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi

Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universiteti

aşağıdakı vakant vəzifələri tutmaq üçün müsabiqə

ELAN EDİR

Sosial-mədəni fəaliyyət kafedrası	baş müəllim - 3 yer
dosent - 1 yer	müəllim - 1 yer
Turizm və kitabxana-informasiya fəaliyyəti kafedrası	Aşiq sənəti kafedrası
baş müəllim - 1 yer	kafedra müdiri - 1 yer
Sosial-siyasi elmlər kafedrası	dosent - 1 yer
kafedra müdiri - 1 yer	Kino-televiziya sənətləri kafedrası
dosent, 0,5 ştat - 1 yer	kafedra müdiri - 1 yer
Muğam sənəti kafedrası	professor, 0,5 ştat - 1 yer
professor, 0,5 ştat - 1 yer	dosent - 1 yer
dosent - 1 yer	dosent, 0,5 ştat - 1 yer
Estrada sənəti kafedrası	baş müəllim - 1 yer
kafedra müdiri - 1 yer	Ədəbiyyat və dillər kafedrası
Xalq çalğı alətləri ifaçılığı kafedrası	dosent - 2 yer
kafedra müdiri - 1 yer	baş müəllim - 1 yer
dosent, 0,5 ştat - 1 yer	müəllim - 2 yer
professor - 1 yer	Kinoşünaslıq və ekran dramaturgiyası kafedrası
baş müəllim - 4 yer	müəllim - 1 yer
Musiqi tarixi və nəzəriyyəsi kafedrası	Dram teatri və kino aktyoru kafedrası
kafedra müdiri - 1 yer	kafedra müdiri - 1 yer
dosent - 2 yer	dosent - 2 yer
baş müəllim - 1 yer	baş müəllim - 1 yer
İnstrumental ifaçılıq kafedrası	Səhnə danışıq kafedrası
dosent, 0,5 ştat - 1 yer	dosent - 1 yer
dosent - 1 yer	

Teatrşünaslıq kafedrası
professor, 0,5 ştat - 1 yer
professor - 1 yer
Təsviri sənət kafedrası
professor - 1 yer
dosent - 1 yer
baş müəllim - 3 yer
Dizayn və dekorativ-tətbiqi sənət kafedrası
kafedra müdiri - 1 yer
dosent - 1 yer
baş müəllim - 2 yer

Müsabiqədə kafedranın profilinə uyğun peşə-ixtisas hazırlığına, elmi ad və elmi dərəcələrə, ən azı 5 il elmi-pedaqoji təcrübəyə malik Azərbaycan Respublikası vətəndaşları, həmçinin mövcud qanunvericiliyin tələbləri gözlənilməklə xarici ölkə vətəndaşları iştirak edə bilərlər.
Müsabiqədə iştirak etmək istəyənlər ərizə və sənədlərini elan verildiyi gündən başlayaraq 1 (bir) ay müddətində Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Kollegiyasının 15 noyabr 2017-ci il tarixli, 5/5 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Ali təhsil müəssisələrində kafedra müdiri, dekan və dekan müavini vəzifələrinin tutulması Qaydaları"na müvafiq müsabiqənin keçirilməsi üçün Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinə göndərə bilərlər.

Ünvan: Bakı şəhəri, AZ 1065, İnşaatçılar 39
Telefon: 599-00-54 (daxili-100)

REKTORLUQ

“Mənim peşəm mənim gələcəyimdür”

Təhsil Nazirliyinin “Təhsildə inkişaf və innovasiyalar üzrə V qrant müsabiqəsi” üzrə icra edilən “Mənim peşəm mənim gələcəyimdür” layihəsi çərçivəsində maarifləndirici seminar keçirilib.

Seminarda İsmayilli rayon təhsil icraiyyətinin nümayəndələri, layihə rəhbəri Vəfa Vahabova, təlimçi Elnarə Qasımova və İsmayilli rayon Təzəkənd kənd tam orta məktəbində təhsil alan 30-a yaxın şagird iştirak edib.

İsmayilli rayon Yeniöl kənd tam orta məktəbinin Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimi Vəfa Vahabova rəhbəri olduğu layihənin məqsədi və layihə çərçivəsində həyata keçirilən işlər barədə

Layihə çərçivəsində maarifləndirici seminar keçirilib

ətraflı məlumat verib. Qeyd edilib ki, ənənəvi peşə və sənət sahələrinə marağın artırılması, yeniyetmə və gənclərin peşə seçimində vaxtında doğru qərar verməsi, peşə seçimində əmək bazarının tələblərinə uyğun addımlar atılması kimi hədəf istiqamətlər müəyyən edilib. “Mənim peşəm mənim gələcəyimdür” adlı maarifləndirici flayerlər hazırlanıb və yaxın zamanlarda İsmayilli rayonunun ümumtəhsil məktəblərinin şagirdləri arasında yayılması nəzərdə tutulub.

Təlimçi Elnarə Qasımova məktəblilərin düzgün peşə seçimi baxımından layihənin vacibliyindən söz açıb. Peşə təhsilinə diqqətin artırılması məqsədi ilə təşkil olunan layihə çərçivəsində orta, orta ixtisas, peşə təhsili üzrə təhsil alanlar üçün peşə təhsilinin əhəmiyyəti, bu sahənin stimullaşdırılması və s. kimi mövzuların müzakirəsinin vacibliyi qeyd edib.

Seminarda iştirak edən müəllimlər və şagirdlərlə mövzu ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb, iştirakçıları maraqlandıran suallar cavablandırılıb, maarifləndirici flayerlər paylanıb.

“AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ”

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor	Sarvan İbrahimov	538-21-55
Mühasibatlıq		539-67-74
Reklam və elanlar		539-20-77 (tel./faks)

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə 23 M, Mətbuat Evi, 5-ci mərtəbə

Qəzet “Azərbaycan müəllimi”nin kompüter mərkəzində yığılır və “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı Şərifzadə filialı
Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881
M/h: AZ 03 NABZ 0135010000000002944
S.W.I.F.T.: IBAAZAZ 2X

“Azərbaycan müəllimi” qəzeti redaksiyası
Hesab № AZ80 IBAAZ38060019443164986350
VÖEN: 1300397831

Lisensiya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 7987 Sifariş 2069

Məsul nəvbətçi: N.Rəhimov

Etibarsız sayılır

Bakı şəhər 281 nömrəli tam orta məktəbi 2018-ci ildə bitirmiş Yahyayeva Samirə Mahmud qızına verilmiş E-146115 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

12 nömrəli Bakı Peşə Liseyi tərəfindən 2014-cü ildə Yahyayeva Samirə Mahmud qızına verilmiş A-057901 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 14 nömrəli tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Kərimov Tural İmran oğluna verilmiş B-485072 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 162 nömrəli tam orta məktəbi 2007-ci ildə bitirmiş Şərifova Aysel Nəriman qızına verilmiş B-383578 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Şəmkir rayon Z.Abbasov adına Dəllər qəsəbə tam orta məktəbi 1997-ci ildə bitirmiş Kazimov Vüsal Şahin oğluna verilmiş A-090235 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət İqtisadiyyat və Humanitar Kolleci tərəfindən 2009-cu ildə Əliyev Ramil Azər oğluna verilmiş BB-II-092968 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 275 nömrəli tam orta məktəbin VIII sinfini 1996-cı ildə bitirmiş Qasımova (Əlixanova) Gülnar Əhmədpaşa qızına verilmiş 827 nömrəli şəhadətnamə əvəzi arayıb itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 69 nömrəli tam orta məktəbi 2017-ci ildə bitirmiş Babayev Eldost Sevan oğluna verilmiş E-017444 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dənizçilik Akademiyası nəzdində Azərbaycan Dənizçilik Kolleci tərəfindən 2020-ci ildə Əmirov Əzizulla Azad oğluna verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İsmayilli şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbi 2014-cü ildə bitirmiş Məmmədli Murad Hətəm oğluna verilmiş A-354041 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Ali Birləşmiş Komandanlıq Məktəbi tərəfindən 1998-ci ildə Bağirov Ramin Sabir oğluna verilmiş MN-0002571 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 45 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2018-ci ildə bitirmiş Məhərrəmli Nərgiz Rəşid qızına verilmiş C-173332 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Daşkəsən rayon Yuxarı Daşkəsən qəsəbə tam orta məktəbin IX sinfini 1991-ci ildə bitirmiş Rzayev Vilayət Şahnıyar oğluna verilmiş A-794792 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Masallı rayon Xıl kənd tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitirmiş İsmayılov İslam (Nurəliyev Zamin) Firdovsi oğluna verilmiş E-284779 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti tərəfindən 2006-cı ildə Şahbəndəyev Sənan Hüseyn oğluna verilmiş B-063383 nömrəli bakalavr diplomu və əlavəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Füzuli rayon Kərimbəyli kənd tam orta məktəbi 2006-cı ildə bitirmiş Məmmədova (Qarayeva) Rəmziyə Əmrah qızına verilmiş 319246 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyi 1994-cü ildə bitirmiş Hüseynzadə Telman Həmzə oğluna verilmiş A-047764 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kürdəmir şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitirmiş Balayeva (Xancanova) Sevinc Hamiz qızına verilmiş A-044021 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 35 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2021-ci ildə bitirmiş Qurbanov Mirələm Bağır oğluna verilmiş C-469791 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 74 nömrəli tam orta məktəbi 2011-ci ildə bitirmiş Sadıqov Rəsul Azər oğluna verilmiş A-016125 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İ.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universiteti tərəfindən 2013-cü ildə Hacılı Arzu Rəfayıl qızına verilmiş K-02565 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Cəlilabad Kənd Təsərrüfatı Texnikumu tərəfindən 1993-cü ildə Malyev Mirtəfiq Həmid oğluna verilmiş PT-I-097177 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdaş şəhər 3 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2001-ci ildə bitirmiş Süleymanova Gülnar Rafik qızına verilmiş B-426470 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəlbəcər rayon 70 nömrəli tam orta məktəbi 2005-ci ildə bitirmiş Nağıyev Mehti Elbəy oğluna verilmiş A-214412 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Xaçmaz rayon Yergüc kənd tam orta məktəbi 1998-ci ildə bitirmiş Abdüyeva Elza Əlixan qızına verilmiş B-200482 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qusar rayon Əniq kənd tam orta məktəbi 1996-cı ildə bitirmiş Fudayev Vadir Nazir oğluna verilmiş A-356245 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qusar rayon Bədişqala kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2009-cu ildə bitirmiş Harunova Sevil Şalbuq qızına verilmiş A-822226 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qusar şəhər 2 nömrəli tam orta məktəbi 1994-cü ildə bitirmiş Sultanov Elçin Əmirxanoviçə verilmiş A-034993 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qusar şəhər 6 nömrəli tam orta məktəbi 2013-cü ildə bitirmiş Rzayev Asim Caviddin oğluna verilmiş A-257796 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Goranboy rayon Xanqərövənd kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2000-ci ildə bitirmiş Salmanova (Əhmədova) Xuraman Fərhad qızına verilmiş B-363383 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər Məktəp-Lisey Kompleksi 1999-cu ildə bitirmiş Belyayev Roman Viktoroviçə verilmiş A-309538 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər Kənd Təsərrüfatı İnstitutu tərəfindən 1987-ci ildə Hacıyev Sultanhəmid Hacı oğluna verilmiş PB-014946 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı Dövlət Rabitə və Nəqliyyat Kolleci tərəfindən 2008-ci ildə Əsgərov Mehdi Mehman oğluna verilmiş BB-II-066299 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Beyləqan rayon Birinci Şahsevən kənd 1 nömrəli tam orta məktəbi 1977-ci ildə bitirmiş Şəfiyeva Dilafruz Mənsim qızına verilmiş A-980009 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 263 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2004-cü ildə bitirmiş Əliyev Əli Yavər oğluna verilmiş A-022415 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Laçın rayon 9 nömrəli tam orta məktəbi 2012-ci ildə bitirmiş Abasov Elnur Muradxan oğluna verilmiş A-163713 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 9 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 1994-cü ildə bitirmiş Kəliyeva Samirə Sərməst qızına verilmiş A-022804 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 1994-cü ildə bitirmiş Rzayeva (Həbibova) Mətanət Məmmədhusəyn qızına verilmiş 131 nömrəli şəhadətnamə əvəzi arayıb itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Abşeron rayon Mehdiabad qəsəbə 3 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2010-cu ildə bitirmiş Əhədov Əhməd Əhəd oğluna verilmiş A-990405 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan İnşaat Mühəndisləri Universiteti (Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universiteti) tərəfindən 1992-ci ildə Dostəliyev Əli Ömür oğluna verilmiş YB-847098 nömrəli diplom itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Kəlbəcər rayon 111 nömrəli tam orta məktəbi 1996-cı ildə bitirmiş Xəlilov Hakim Əbil oğluna verilmiş 056586 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 302 nömrəli tam orta məktəbi 2000-ci ildə bitirmiş Cəbraylova Sona Qubeis qızına verilmiş A-451412 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Biləsuvar rayon Zəhmətəbad kənd tam orta məktəbi 2008-ci ildə bitirmiş Əliyeva Mehnaq Allahbağış qızına verilmiş B-570483 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 14 nömrəli tam orta məktəbi 1999-cu ildə bitirmiş Abdurəhmanova Mərcan Osmanağa qızına verilmiş A-291532 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Sumqayıt şəhər 33 nömrəli tam orta məktəbi 2013-cü ildə bitirmiş Hüseynzadə (Tahirova) Nigar Qurban qızına verilmiş A-227425 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İsmayilli şəhər 7 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 1993-cü ildə bitirmiş Şabanova Zeynab Raqub qızına verilmiş 005077 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 37 nömrəli tam orta məktəbi 2020-ci ildə bitirmiş Qədimova Afət Məhərrəm qızına verilmiş E-344711 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gəncə şəhər 17 nömrəli tam orta məktəbin IX sinfini 2013-cü ildə bitirmiş Təhmurazov Əhməd Əmirxan oğluna verilmiş A-322023 nömrəli ümumi orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Lənkəran rayon Göyşaban kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2006-cı ildə bitirmiş Qafarova Aytən Həsən qızına verilmiş A-315358 nömrəli şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Saatlı rayon Məmmədabad kənd tam orta məktəbi 1997-ci ildə bitirmiş İmranzadə (Yadigarova) Fatma Əli qızına verilmiş A-133910 nömrəli tam orta təhsil haqqında attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Siyəzən şəhər M.Müşfiq adına 2 nömrəli tam orta məktəbi 2003-cü ildə bitirmiş Ağayeva Gülnar Mikayıl qızına verilmiş A-655062 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Naxçıvan Universiteti tərəfindən 1998-ci ildə Məmmədova Xanım Məmmədqulu qızına verilmiş A-029435 nömrəli bakalavr diplomu itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Saatlı rayon Əhmədbəyli kənd tam orta məktəbin IX sinfini 2010-cu ildə bitirmiş Rəşidova (Hüseynova) Zeynəb Əbiləğa qızına verilmiş VB-015005 nömrəli əsas təhsil haqqında şəhadətnamə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 129 nömrəli tam orta məktəbi 1981-ci ildə bitirmiş Bağirova (Məmmədova) Rena Əjdər qızına verilmiş AI-627297 nömrəli attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Şamaxı filialının direktoru və professor-müəllim heyəti filialın Pedaqoji təcrübə rəhbəri

ƏDİLXAN DƏDƏXAN OĞLU ZÜLFÜQAROVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Bakı şəhər 39 nömrəli tam orta məktəbin pedaqoji kollektivi iş yoldaşları Akif Salahova qardaşı

VAQIF MƏHƏMMƏDOVUN

vəfatından kədərli vəziyyətini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

QIZIL MEDALI Vətənimizə gətirdim

Rafiq Hüseynov,
məşqçi-müəllim:

**"İstəyimə,
arzuma çatdım"**

Rafiq Radik oğlu Hüseynov 1988-ci il mayın 16-da Özbəkistanın Daşkənd şəhərində anadan olub. Əslən qərbi Azərbaycan bölgəsindəndir. Bakıdakı 291 nömrəli Araz Ekologiya liseyinin məzunudur. Əvvəlcə Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetini, sonra isə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasını bitirib. İlk məşqçisi atası Radik Hüseynovdur. Dinamo-Bakı klubunun təmsilçisidir. Yunan-Roma güləşi üzrə yarışlara ilk dəfə 1995-ci ildən başlayıb. İlk yüksək nəticəsi 2004-cü ildə yeniyetmələrin Avropa çempionatında III yerə çıxmağı olub. Sonra yeniyetmə və gənclər arasında dünya və Avropa çempionatlarında da iştirak edərək yaxşı nəticələr qazanıb. 2011-ci ildə Almanyanın Dortmund şəhərində böyüklər arasında keçirilən Avropa çempionatında 1-ci yerə layiq görülüb. 2015-ci ildə İran İslam Respublikasının Tehran şəhərində bir sıra dünya ölkələrinin (Azərbaycan, Türkiyə, Rusiya, Macarıstan, İsveç, Almaniya, İran və s.) iştirakı ilə keçirilən Dünya Kubokunun qalibi olub. Həmin ildə Bakıda keçirilən I Avropa oyunlarında təsnifat mərhələsində Mixail Vaqneri (Avstraliya), 1/4 finalda Daniel Aleksandrovu (Bolqarıstan), yarı-finalda Selçuk Cebini (Türkiyə) məğlub edərək finala yüksəlib. Finalda Yevgeni Salayev (Rusiya) məğlub olaraq gümüş medal qazanıb. 2015-ci ildə Prezident İlham Əliyev tərəfindən "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilib. 2018-ci ildə Avropa və dünya çempionatlarının mükafatçısı, Tokioda keçirilən Olimpiya oyunlarının bürünc medalına sahib olub.

Təhsil Nazirliyi Təhsil Respublika İdman Mərkəzinin 2 nömrəli Respublika İxtisaslaşdırılmış Olimpiya Ehtiyatları Uşaq-Gənclər İdman Məktəbinin yunan-Roma güləşi üzrə məşqçi-müəllimi Rafiq Hüseynov bu günlərdə Norveçdə güləş üzrə keçirilən dünya çempionatında 82 kq çəki dərəcəsinə qızıl medal qazanıb. Bu uğuru ilə hər birimizi sevindiren Rafiq müəllimlə görüşüb söhbət etdik.

- Bu yarışınız barədə bizə ətraflı məlumat verərdiniz?

- Əvvəlcə əzəli Azərbaycan torpağı olan Qarabağın erməni işğalından azad edilməsi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müzəffər Ordumuzun qazandığı Qələbə münasibətilə xalqımızı bir daha təbrik edirəm. Avropa oyunlarından sonra çoxları düşündü ki, istirahət edəcəyəm və yarışlara qatılmayacağam. Ancaq bu, belə olmadı. Məqsədim dünya çempionu və dünya çempionluğu kəmərinə sahib olmaq idi. Və bu istəyimə, arzuma çatdım.

Norveçdə mən 5 görüş keçirdim. İlk qarşılaşmalarım estoniyalı və qırğızıstanlı güləşçilərlə idi. Onları təmiz qələbə ilə məğlub edərək üçüncü görüşüm İsveç təmsilçisi Alexslə oldu. Mən deyirdim ki, çempionatda ən ağır görüşüm və çətin qarşılaşmam bu sayılır. Güclü təmsilçi idi. Ani bir səhv etməklə 6 xal rəqibə verməli oldum. Sonradan artıq 7 xal bərpa edə-nə kimi böyük güc itirdim. Və rəqibə qalib gələrək rusiyalı güləşçi ilə mübarizə apardım. O da güclü və təcürübəli idmançı idi. Amma buna baxmayaraq, 2:1 hesabı ilə ona qalib gəldim. Finalda isə qardaş ölkənin - Türkiyənin güləşçisi ilə qarşılaşdım. Onu da 2:1 hesabı ilə məğlub edərək dünya çempionatının qızıl medalını vətənim Azərbaycanaya gətirdim. Qeyd etmək istərdim ki, biz bu yarışdan dərindən 5-ə işləmiş Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanında Gənclər və İdman naziri Fərid Qayıbovu görəndə çox sevindik.

Dövlətin idmançılara bu diqqəti əvəzolunmazdır.

- Rafiq müəllim, sizdə bu idman növünə maraq necə yarandı?

- Mənim atam Radik Hüseynov sovetlər dövründə güləş üzrə SSRİ idman ustası olub. Mənə bu idman

növünün sirlərini də atam öyrətdi. Eyni zamanda atam həm də mənim şəxsi məşqçimdir. Mən atamdan tək-cə güləşi öyrənməmişəm. Həyatda həmişə mübariz olmağı, vətənpərvər olmağı, xalqını, dövlətini həmişə sevməyi öyrənmişəm...

- Müəllim kimi yeniyetmələrə nələri tövsiyə edirsiniz?

- Onlara həmişə tövsiyəm odur ki, zəhmət çəkməyi sevsinlər, mübariz olsunlar. Zəhmətsiz heç nəyə nail olmaq və heç bir işdə uğur qazanmaq olmaz. Çəkilmə zəhmət heç bir vaxt yerdə qalmır. Onun qarşılığını sən həmişə alacaqsan. İdmanda da xüsusilə zəhmət çəkmək vacibdir. İstər idmançı, yaxud da hansı bir peşənin sahibi oldunsa ilk növbədə tərbiyəli olmalısən. Yeniyetmə və gənclərimizə biz birinci növbədə bunu aşılayırıq. Anam 291 nömrəli Araz Ekologiya Liseyinin

İngilis dili müəllimidir. O, həmişə mənə bunları deyib: tərbiyəli və əxlaqlı olmaq insanın ilk öyrənməli olan işidir. Fikrimcə, idmançı həm də savadlı olmalıdır. Mən özüm iki dəfə ali təhsil almışam və üçüncünü də almaq fikrindəyəm.

- Bu gün yeniyetmə, gənc idmançılara dövlətimiz tərəfindən yüksək səviyyədə şərait yaradılıb. İstərdim bu barədə söhbət açasınız?

- Ölkəmiz müstəqillik əldə etdikdən sonra bütün sahələrdə olduğu kimi, idman sahəsində də inkişaf göz qabağındadır. Bu gün idmanla məşğul olmaq istəyənlər üçün ölkəmizdə çox yüksək səviyyədə olimpiya mərkəzləri və müxtəlif idman zalları fəaliyyət göstərir. Və bu istiqamətdə işlər daha da artırılır. Şükürlər olsun ki, bu gün dövlətimiz çox güclüdür. Dövlətimizin biz idmançılara hərtərəfli böyük diqqət və qayğısı var. Bu isə daha böyük uğurlara imza atmağımızı güclü stimül verir.

Rəşad ZİYADOV